

Ustanowienie Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

M.P.2014.445 z dnia 2014.06.09

Status: Akt obowiązujący

Wersja od: 9 czerwca 2014 r.

10 czerwca 2014 r.

31 grudnia 2020 r.

ogólne

**UCHWAŁA Nr 76
RADY MINISTRÓW**

z dnia 29 kwietnia 2014 r.

**w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
na lata 2014-2020**

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r. w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**ZAŁĄCZNIK
KRAJOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
NA LATA 2014 -2020
WARSZAWA 2014**

Spis treści

Wstęp

I. Cele Programu

II. Założenia Programu

III. Adresaci Programu

IV. Realizatorzy Programu

V. Akty prawa krajowego oraz programy wieloletnie

VI. Obszary, kierunki i działania Programu

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

1.3. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w mediach

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy

2.2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.4. Monitoring skuteczności działań pomocowych

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

3.4. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

4.3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.4. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

VII. Przewidywane skutki finansowe

VIII. Przewidywane efekty realizacji Programu

IX. Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Załączniki do Programu:

Załącznik do uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.

1. Załącznik nr 1 - Harmonogram działań Programu - obszary, kierunki i rodzaje działań, wskaźniki, podmioty odpowiedzialne, terminy realizacji.

2. Załącznik nr 2 - Nakłady budżetu państwa w latach 2014-2020 w związku z uchwaleniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

3. Załącznik nr 3 - Wzór do rocznego Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Wstęp

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej.

Przepis art. 33 Konstytucji wskazuje ponadto, że kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej Polskiej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym, zaś zgodnie z art. 72 Konstytucji, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka, a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Nie budzi wątpliwości fakt, że zadaniem państwa jest zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz i wewnątrz, w tym zwłaszcza przed przemocą ze strony osób najbliższych.

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin rozumianych jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece państwa, jak i dla ich poszczególnych członków.

Statystycznie większość ofiar przemocy w rodzinie stanowią kobiety, a w dalszej kolejności kategorii osób, których płeć nie jest uwzględniona: małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami. Bardzo często ofiarami przemocy w rodzinie są też dzieci - świadkowie.

1. Diagnoza sytuacji

Jako przyczyny sprzyjające stosowaniu przemocy w rodzinie możemy wskazać normy społeczne i kulturowe. Przez wieki istniało silne społeczne przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności kobiet i dzieci. Nadal w wielu środowiskach to zjawisko znajduje odzwierciedlenie w obyczajach - społecznej akceptacji bicia, stosowania kar cielesnych, w przekonaniach związanych z rolą mężczyzny w rodzinie (rola "pana i władcy").

Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie ma również dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc.

Wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie może mieć także uzależnienie/nadużywanie alkoholu. Wielu sprawców przemocy w rodzinie w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu. Należy pamiętać, że alkohol osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem na trudności oraz niepowodzenia życiowe. Uzależnienie od alkoholu nie zwalnia z odpowiedzialności za swoje czyny, mimo że sprawcy często wykorzystują fakt bycia nietrzeźwym jako czynnik usprawiedliwiający ich zachowanie.

Pierwsze badania przeprowadzone na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w 2007 r. dotyczące diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce wskazywały, że przemocy w rodzinie doświadczył więcej niż co trzeci Polak (36%). Kolejne badania planowane do przeprowadzenia pod koniec 2013 r. będą miały charakter porównawczy i dzięki nim uzyskamy informację na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie na przestrzeni obowiązywania Programu.

Na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w grudniu 2012 r. zostały przeprowadzone badania w ramach projektu badawczego zatytułowanego "Diagnoza dotycząca realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) wykonywanych przez zespoły interdyscyplinarne/grupy robocze, a także realizacji procedury "Niebieskie Karty" w oparciu o rozporządzenie z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. Nr 209, poz. 1245)". Projekt ten został opracowany i wykonany przez Instytut Badania Rynku i Opinii Publicznej Millward Brown SMG/KRC na zamówienie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Wg raportu z badań wynika, że 62% osób dotkniętych przemocą w rodzinie, których sytuacją zajmował się zespół interdyscyplinarny i grupy robocze w 2012 r. w ramach realizacji procedury "Niebieskie Karty", stanowiły wyłącznie kobiety.

Większość badanych zespołów interdyscyplinarnych funkcjonuje w gminach wiejskich (63%), jedna czwarta (24%) - w gminach miejsko-wiejskich, a nieco ponad jedna dziesiąta (13%) - w gminach miejskich.

Rozkład liczby zespołów ze względu na województwo w badanej próbie jest zbliżony do rozkładu liczby gmin w Polsce. Najwięcej badanych zespołów interdyscyplinarnych było z województwa mazowieckiego (14%), lubelskiego i wielkopolskiego (po 9%) - czyli województw o największej liczbie gmin w Polsce.

W ramach badań uzyskano informacje dotyczące 1666 zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie (z 65% gmin w Polsce) powołanych w ramach znowelizowanej ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.). Większość z nich funkcjonuje w gminach wiejskich (63%), jedna czwarta w gminach miejsko-wiejskich (24%), a pozostałe w gminach miejskich (13%). Rozkład liczby badanych zespołów ze względu na województwo jest analogiczny do rozkładu liczby gmin w Polsce w podziale na województwa.

W skład badanych zespołów interdyscyplinarnych wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (100%), Policji (100%), gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (100%), oświaty (99%) i ochrony zdrowia (94%). W skład zdecydowanej większości zespołów wchodzi także kuratorzy sądowi (88%), w skład połowy (48%) - przedstawiciele organizacji pozarządowych, a przedstawiciele Prokuratury w skład 16% badanych zespołów. W większości przypadków porozumienia o współpracy z instytucjami zostały zawarte przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Wśród członków 25% badanych zespołów są także przedstawiciele innych instytucji.

W 2012 r. procedurę "Niebieskie Karty" realizowało 96% badanych zespołów interdyscyplinarnych.

W 2012 r. w przypadku badanych zespołów procedurę "Niebieskie Karty" wszczynali najczęściej policjanci (94%) i pracownicy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (67%), wypełniali formularz "Niebieska Karta - A" i przekazywali go następnie przewodniczącemu zespołu. To także do przedstawicieli tych instytucji najczęściej trafiają, zdaniem respondentów, zgłoszenia o przemoc w rodzinie. Rzadziej wskazywano przedstawiciele innych uprawnionych instytucji jako przekazujących zespołowi interdyscyplinarnemu w 2012 r. formularze "Niebieska Karta - A" i tym samym uruchamiających procedurę "Niebieskie Karty" (przedstawiciele oświaty - 25%, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych - 13%, ochrony zdrowia - 10%). Do nich zdaniem respondentów rzadziej także trafiają zgłoszenia dotyczące przemocy w rodzinie.

Jak wynika z analiz przeprowadzonych w ramach prezentowanych badań, zdecydowana większość badanych zespołów interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie wywiązuje się z nałożonych na nie obowiązków i zadań związanych z funkcjonowaniem zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych oraz realizacji procedury "Niebieskie Karty". Przedstawiciele zespołów interdyscyplinarnych uczestniczący w badaniu ocenili funkcjonowanie zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych jako skuteczny sposób przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zalety pracy interdyscyplinarnej - kompleksowość oraz zwiększenie efektywności i skuteczności działań - są potwierdzane opiniami uczestników badań. Jako najważniejsze pozytywne rezultaty pracy interdyscyplinarnej wskazano kompleksowe, wieloaspektowe udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie, lepszą koordynację działań służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a przez to zwiększenie ich skuteczności oraz możliwość wzajemnego uczenia się, dzielenia wiedzą i doświadczeniami. Sprawne współdziałanie służb i instytucji pozwala efektywnie wykorzystywać zasoby, instrumenty i uprawnienia służb i instytucji - zarówno na poziomie strategicznym, jak i indywidualnych przypadków rodzin.

Po kilku latach funkcjonowania Programu widać wyraźnie, że decyzja dotycząca opracowania tego dokumentu, a przede wszystkim ustawowych uregulowań prawnych w tym zakresie, była trafna i potrzebna.

Usystematyzowanie działań, wskazanie odpowiedzialności dla poszczególnych szczebli administracji publicznej, z jednej strony, powoduje wzrost odpowiedzialności, a z drugiej strony, daje możliwość dokonywania oceny i lepszej kontroli.

W dalszym ciągu należy kontynuować intensywne działania wynikające z obowiązków nałożonych przez Krajowy Program na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i jednocześnie wsłuchiwać się w debatę publiczną oraz opinie specjalistów pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi i stosującymi przemoc w rodzinie.

Realizowane działania w ramach Programu mają duże znaczenie przy kreowaniu przyszłych priorytetów w walce ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Jednym z kluczowych osiągnięć, które dotychczas udało się zrealizować zarówno na szczeblu centralnym, jak i samorządowym, jest podejmowanie współpracy oraz branie odpowiedzialności za tę problematykę przez różne resorty zaangażowane w realizację Programu, ale również przez służby pracujące w środowiskach lokalnych.

Wprowadzenie tego typu rozwiązań daje gwarancję skuteczności podejmowanych działań oraz stworzenia optymalnych rozwiązań w zakresie walki ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Realizowane działania w ramach Programu w sposób znaczący wpłynęły na zmianę świadomości społecznej. Ujawnianie przypadków przemocy w rodzinie świadczy o poszerzeniu wiedzy na temat tego zjawiska. Ponadto każdy zgłoszony przypadek przemocy w rodzinie to odpowiedź społeczeństwa na brak przyzwolenia na to zjawisko, to świadomość, że przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

2. Zgodność Programu z krajowymi i międzynarodowymi dokumentami strategicznymi

Problem przemocy w rodzinie został dostrzeżony i zdiagnozowany także w innych państwach na całym świecie, czego wyrazem są podejmowane działania organizacji międzynarodowych, w tym m.in. Organizacji Narodów Zjednoczonych czy też Rady Europy, w celu ograniczenia tego zjawiska.

W szczególności należy tu wskazać na akty prawa międzynarodowego, zmierzające do przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz przemocy w rodzinie, w tym m.in.: Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ):

- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 roku,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,
- Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ - Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 roku, Rady Europy:
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 roku,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych

na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 roku,

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy Rec. (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z 30 kwietnia 2002 roku,

- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, Unii Europejskiej:

- Dyrektywa 2012/29/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, s. 57),

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (w sprawach karnych) (Dz. Urz. UE L 338 z 21.12.2011, s. 2),

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW (Dz. Urz. UE L 335 z 17.12.2011, s. 1),

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar (Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, s. 1),

- Program sztokholmski przyjęty w dniach 10-11 grudnia 2009 r.

Rzeczpospolita Polska, mając na uwadze doświadczenia międzynarodowe, także podjęła działania legislacyjne w celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, czego wyrazem było uchwalenie w dniu 29 lipca 2005 r. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.), zwanej dalej "ustawą".

Ustawa nałożyła na Radę Ministrów obowiązek przyjęcia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zwanego dalej "Programem", w celu tworzenia warunków do bardziej skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Dotychczas obowiązujący Program określał szczegółowe działania w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Program został przyjęty uchwałą nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r. na lata 2006-2016, a następnie został wdrożony i realizowany przez organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego.

W dniu 1 sierpnia 2010 r. weszła w życie ustawa z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842), która wprowadziła wiele nowych uregulowań dotyczących zarówno usprawnienia istniejących, jak i nowych instytucji prawnych.

Konieczność opracowania nowego dokumentu, jakim jest Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020, została zawarta w art. 10 ust. 1 znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zapisy ustawowe, wymagają uszczegółowienia i wprowadzenia systematyczności realizowanych działań. Nowy dokument jest dopełnieniem przepisów ustawy i usystematyzowaniem priorytetów w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto opracowanie nowego Programu jest uwarunkowane koniecznością przestrzegania techniki legislacyjnej.

Preambuła do znowelizowanej ustawy podkreśla, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności.

Przepisy ustawy rozszerzyły zakres działań, które mają zostać określone szczegółowo w Programie, w postaci podnoszenia świadomości społecznej na temat promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnienia informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie, w celu tworzenia warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W projekcie Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020 w celu szczegółowym nr 3 "Poprawa sytuacji i grup zagrożonych wykluczeniem z rynku pracy" jednym z kierunków interwencji jest "Wsparcie dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie". Zarówno w Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju - Polska 2030, jak i w strategii średniookresowej, tj. Strategii Rozwoju Kraju 2020, w kierunkach interwencji znajdują się działania dotyczące zapewnienia jak najlepszej adresowalności świadczeń oraz dotyczące podejmowania działań na rzecz profilaktyki rodziny, które to działania mają być skierowane do rodzin z różnymi dysfunkcjami, w tym zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą w rodzinie.

Opracowany Program zawiera odniesienia do celów zawartych w dokumencie programowym UE EUROPA 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. Jednym z celów nadrzędnych Strategii jest zmniejszenie ubóstwa społecznego poprzez zapewnienie spójności społecznej i terytorialnej, tak aby korzyści płynące ze wzrostu gospodarczego i zatrudnienia były szeroko dostępne, a osoby ubogie i wykluczone społecznie mogły żyć godnie i aktywnie uczestniczyć w życiu społeczeństwa.

W związku z powyższym należy podjąć skuteczne działania mające na celu przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, w tym również przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Zjawisko przemocy w rodzinie może bowiem bezpośrednio lub pośrednio wpływać na zwiększenie odsetka osób wykluczonych społecznie lub żyjących w ubóstwie.

W ramach realizacji Programu osoby doświadczające przemocy w rodzinie będą miały możliwość skorzystać z kompleksowej pomocy przeciwdziałającej marginalizacji społecznej, umożliwiającej powrót do aktywności społecznej i zawodowej.

W związku z powyższym opracowano nowy Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z rozszerzonym horyzontem czasowym, do 2020 roku, uwzględniający nowe zadania i instytucje prawne, wprowadzone wspomnianą powyżej ustawą.

Jednocześnie, przeprowadzono analizę dotychczasowych uregulowań zawartych w Programie, mając na względzie nabyte doświadczenia w ich realizacji. W wyniku tej analizy,

część działań zostało zmienionych, część rozszerzonych na nowe obszary, zwłaszcza w zakresie współpracy służb realizujących zadania określone ustawą, a część usuniętych, ze względu na ich małą przydatność.

W związku z tym, zadaniem Programu jest wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań w zakresie zapewnienia ochrony i udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy, a także upowszechnienia informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Metody i narzędzia realizacji celów Programu będą miały zastosowanie w skali całego kraju. Program ma charakter uniwersalny z uwzględnieniem priorytetów z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program powstał w wyniku prac Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, Ministerstwem Sprawiedliwości, Ministerstwem Zdrowia, Ministerstwem Edukacji Narodowej, Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Pełnomocnikiem Rządu do spraw Równego Traktowania, Prokuraturą Generalną, a także organizacjami pozarządowymi.

W rozdziale pierwszym określono cel główny oraz cele szczegółowe Programu. W rozdziale drugim dokładnie sprecyzowano założenia Programu. W rozdziale trzecim zaś wymieniono adresatów Programu, a w rozdziale czwartym określono jego realizatorów. W rozdziale piątym wskazano na akty prawne oraz plany wieloletnie, do których odnosi się Program. W rozdziale szóstym wskazano i opisano obszary, kierunki oraz działania Programu.

W Programie określono też skutki finansowe realizacji poszczególnych zadań oraz wskazano źródła finansowania działań w kolejnych latach realizacji oraz zasady sprawozdawczości ze zrealizowanych zadań.

Program ma wieloletnią perspektywę, gdyż zawarte w nim cele i obszary działań nakładają obowiązek na wszystkie szczeble administracji publicznej realizacji długofalowych zadań w celu zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie w Polsce jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, zaangażowania wszystkich służb, a także zmiany świadomości społecznej.

Realizacja Programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy w rodzinie. Treści zawarte w Programie mają elastyczny charakter, dzięki temu możliwe będzie realizowanie nowatorskich lokalnych programów dostosowanych do specyfiki potrzeb występujących na danym terenie.

I.

Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali

tego zjawiska w Polsce.

Cele szczegółowe:

Cel 1: zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel 2: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Cel 3: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Cel 4: zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Wskaźnik ogólny:

mierzący stopień realizacji celu głównego Programu wyrażony będzie odsetkiem procentowym osób, które doznały przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej w rodzinie na obszarze Polski oszacowany na podstawie przeprowadzonej co dwa lata diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

II.

Założenia Programu

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów wskazanych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

I. Profilaktyka i edukacja społeczna:

obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

II. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

obszar kierowany do osób dotkniętych przemocą w rodzinie (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych).

III. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie:

obszar kierowany do osób stosujących przemoc w rodzinie, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

IV. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Każde z działań we wskazanych obszarach zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano też przewidywane wskaźniki monitorowania realizacji działań.

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie, pomaganie osobom dotkniętym przemocą, a także oddziaływanie na osoby stosujące przemoc jest nadrzędnym celem, który powinien łączyć działania sektora publicznego i organizacji pozarządowych.

III. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- 1) ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 2) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 3) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 4) świadków przemocy w rodzinie;
- 5) służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IV. Realizatorzy Programu

Realizatorami ustawy, a także Programu, są:

- organy administracji rządowej, przy wsparciu państwowych jednostek organizacyjnych realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi, a także Prokuratura oraz sądy powszechne;
- jednostki samorządu terytorialnego, przy współpracy podmiotów lub organizacji pozarządowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.

Program na szczeblu centralnym jest realizowany przez Krajowego Koordynatora Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w randze sekretarza lub podsekretarza stanu w urzędzie obsługującym tego ministra, któremu przepisami ustawy nałożono obowiązek kierowania Zespołem Monitorującym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie - organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Na szczeblach wojewódzkich realizatorami Programu są wyznaczeni przez wojewodów Wojewódzcy Koordynatorzy Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) Rada Ministrów do dnia 30 września każdego roku zobowiązana została do składania Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdania z realizacji Programu.

V. Akty prawa krajowego oraz programy wieloletnie

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2012 r. poz. 788, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.),

- ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2014 r. poz. 382),
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124),
- ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U. Nr 5, poz. 24, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 226, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2013 r. poz. 595, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596, z późn. zm.).

Program jest skorelowany z następującymi Programami:

- Rządowym Programem Ograniczania Przestępczości i Aspołecznych Zachowań "Razem Bezpieczniej" 2007-2015;
- Narodowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015;
- Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii 2011-2016;
- Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015.

VI.

Obszary, kierunki i działania Programu

Obszar:

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w

rodzinie.

Kierunki działań:

1.1. Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

1.1.1. Prowadzenie badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w ramach zlecenia zadania wskazanemu podmiotowi (ośrodki badania opinii publicznej, ośrodki naukowe).

Wskaźniki:

- corocznie opracowany raport dotyczący diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.1.2. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy, powiatu i województwa, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy, wojewódzki.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych diagnoz.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.1.3. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze województwa (art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: wojewodowie za pośrednictwem Wojewódzkich Koordynatorów Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Wskaźniki:

- corocznie opracowany raport dotyczący monitorowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie województwa.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Rodzaje działań:

1.2.1. Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, które:

- obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiające jej stosowanie,

- opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania,

- promują metody wychowawcze bez użycia przemocy (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę,

- promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc

Realizatorzy zadania:

a) ministrowie właściwi do spraw: zabezpieczenia społecznego, zagranicznych, a także Minister Sprawiedliwości, Pełnomocnik Rządu do spraw Równego Traktowania, w tym w ramach zlecenia zadania wskazanemu podmiotowi, we współpracy z mediami, a także organizacjami pozarządowymi, oraz przy współpracy ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a także Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji,

b) jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy, wojewódzki, we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.2.2. Współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmałżeńskich (art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy i gminny we współpracy z kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba podjętych inicjatyw,

- liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

1.3. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w mediach

Rodzaje działań:

1.3.1. Promowanie w środkach masowego przekazu programów skierowanych do dzieci i młodzieży pozbawionych treści przemocowych

Realizatorzy zadania: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Wskaźniki:

- liczba programów dla dzieci i młodzieży, w których nie występuje przemoc,

- liczba programów w środkach masowego przekazu promujących pozbawione treści przemocowych programy kierowane do dzieci i młodzieży.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.3.2. Ograniczanie zjawiska przemocy w rodzinie w środkach masowego przekazu

Realizatorzy zadania: Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji.

Wskaźniki:

- liczba wystąpień Przewodniczącego do nadawców wzywających do zaniechania naruszenia prawa,
- liczba wszczętych postępowań na skutek wystąpień i skarg składanych do KRRiT dotyczących emisji w mediach programów zawierających treści przemocowe.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaje działań:

1.4.1. Opracowanie programów osłonowych oraz edukacyjnych i prowadzenie działań, dotyczących zapobiegania przemocy w rodzinie, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub z niepełnosprawnościami.

Realizatorzy zadania: ministrowie właściwi do spraw: zabezpieczenia społecznego, oświaty i wychowania.

Wskaźniki:

- liczba programów osłonowych oraz edukacyjnych,
- liczba osób, w stosunku do których prowadzono działania.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.4.2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych programów,
- liczba zrealizowanych programów,
- liczba uczestników programów.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.4.3. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, Ministerstwo Zdrowia.

Wskaźniki:

- liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- liczba programów,
  - liczba osób, którym udzielono porady,
  - liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej.
- Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Rodzaje działań:

1.5.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba uchylonych przez wojewodę uchwał w sprawie przyjęcia gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.5.2. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i realizowanych powiatowych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba uchylonych przez wojewodę uchwał w sprawie przyjęcia powiatowych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

1.5.3. Opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ramowego programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 6 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: samorząd województwa.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i realizowanych wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowanie ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba uchylonych przez wojewodę uchwał w sprawie przyjęcia wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

Obszar:

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Cel: zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Kierunki działań:

2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy

Rodzaje działań:

2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych,
- liczba utworzonych grup roboczych,
- liczba posiedzeń grup,
- liczba osób objętych pomocą grup roboczych,
- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.1.2. Ewidencjonowanie istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, wojewodowie.

Wskaźniki:

- a) corocznie aktualizowane na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej bazy teleadresowe podmiotów realizujących zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- b) corocznie aktualizowane na stronach internetowych wojewodów bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,
- c) corocznie aktualizowanie rejestru placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz rejestru specjalistycznego poradnictwa.

Termin realizacji:

- punkty a) i b) - zewidencjonowanie: 2014-2015,
- punkty a) i b) - aktualizacja: 2014-2020,
- punkt c): 2014-2020.

2.1.3. Przesyłanie zaktualizowanych baz danych z danego województwa, o których

mowa w pkt 2.1.2., prezesowi sądu apelacyjnego, prokuratorowi apelacyjnemu, komendantowi wojewódzkiemu Policji, kuratorowi oświaty oraz organom samorządu terytorialnego do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku

Realizatorzy zadania: wojewodowie.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych baz danych w wersji elektronicznej.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.1.4. Upowszechnienie baz danych, przez podmioty, o których mowa w pkt 2.1.3., w podległych im pionach organizacyjnych

Realizatorzy zadania: prezesi sądów apelacyjnych, prokuratorzy apelacyjni, komendanci wojewódzcy Policji, kuratorzy oświaty.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych baz danych w wersji papierowej i elektronicznej.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.1.5. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym:

- punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- ośrodków interwencji kryzysowej,
- innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodków interwencji kryzysowej, innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- zakres i rodzaj świadczonych usług przez ww. placówki,

- liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.1.6. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy, we współpracy z podmiotami lub organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba zlecanych lub wspólnie realizowanych projektów.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

2.2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Rodzaje działań:

2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki we współpracy z mediami o zasięgu regionalnym oraz organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych,

- liczba lokalnych kampanii społecznych.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.2.2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,

- liczba osób uczestniczących w zajęciach.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaje działań:

2.3.1. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego

Realizatorzy zadania: instytucje państwowe, samorządowe przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi.

Realizowanie wskazanych zadań odbywać się będzie przez pracowników socjalnych w razie potrzeby całodobowo.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego w danej instytucji.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej (art. 6 ust. 2 pkt 3 i ust. 3

pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba gminnych ośrodków wsparcia,
- liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia,
- liczba powiatowych ośrodków wsparcia,
- liczba miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia,
- liczba ośrodków interwencji kryzysowej,
- liczba miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie całodobowych miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.4. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do ogólnopolskich całodobowych telefonów zaufania, interwencyjnych (dotyczących zgłoszeń alarmowych o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia nagłego zagrożenia życia, zdrowia, środowiska, mienia oraz zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, przekazana na numery alarmowe obsługiwane w centrum powiadamiania ratunkowego, z zewnętrznych systemów monitoringu albo przy wykorzystaniu innych środków komunikacji, które umożliwiają niezwłoczne przekazanie tej informacji do centrum powiadamiania ratunkowego) lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz utworzenie całodobowej bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla ofiar przemocy w rodzinie i ze względu na płeć

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zdrowia przy wsparciu Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw administracji publicznej, organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba ogólnopolskich telefonów zaufania,

- czas dostępności telefonu,
- liczba rozmów i interwencji.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.5. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki; organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba lokalnych telefonów zaufania,
- czas dostępności telefonu,
- liczba rozmów i interwencji.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.6. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, minister właściwy do spraw wewnętrznych, sądy powszechne, Komenda Główna Policji, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań,
- liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.7. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.8. Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy przy współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- liczba uczestniczących w programie terapeutycznym osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne,
- liczba grup terapeutycznych,

- liczba grup wsparcia.

Termin realizacji: 2014-2020.

2.3.9. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba opracowanych uregulowań prawnych (przepisów prawa miejscowego, regulaminów, etc.) umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania,
- liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w pierwszej kolejności.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

2.4. Monitoring skuteczności działań pomocowych

Rodzaje działań:

2.4.1. Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy.

Wskaźniki:

- liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie,
- liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, u których przemoc w rodzinie ustała,
- liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

Obszar:

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Kierunki działań:

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi

Rodzaje działań:

3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- a) corocznie aktualizowane na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej bazy teleadresowe podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-

edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

b) corocznie aktualizowane na stronach internetowych powiatów bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,

c) liczba informatorów opracowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych przez nie oddziaływań w szczególności korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Termin realizacji:

- punkty a) i b) - zewidencjonowanie: 2014-2015,

- punkty a) i b) - aktualizacja: 2014-2020,

- punkt c): 2014-2020.

3.1.2. Przesyłanie zaktualizowanych informatorów z danego powiatu, o których mowa w pkt 3.1.1., właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki:

- przekazanie ww. podmiotom aktualnego informatora w wersji elektronicznej.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów, przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2., w podległych im pionach organizacyjnych

Realizatorzy zadania: prezesi sądów rejonowych, prokuratorzy rejonowi, komendanci powiatowi/miejski Policji, organy samorządu terytorialnego - szczebel gminny.

Wskaźniki:

- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych informatorów w wersji papierowej i elektronicznej,

- umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

3.2.1. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty

Realizatorzy zadania: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Policji, ochrony zdrowia, oświaty, gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, zespoły interdyscyplinarne/grupy robocze, jednostki organizacyjne Policji, jednostki oświaty podległe Ministerstwu Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Wskaźniki:

- liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,

- liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty",
- liczba spraw zakończonych w wyniku ustania przemocy w rodzinie,
- liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań,
- liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty", na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie,
- liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia,
- liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.2.2. Zapobieganie kontaktowania się osób stosujących przemoc w rodzinie z osobami dotkniętymi przemocą poprzez:

- **zatrzymywanie osób stosujących przemoc w rodzinie,**
- **stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru policji z zakazem kontaktowania z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, a także nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, ewentualnie tymczasowego aresztowania,**
- **występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, zakazie przebywania w określonych miejscach, opuszczenia przez sprawcę lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym**

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw wewnętrznych, Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, jednostki organizacyjne Policji, jednostki prokuratury, zespoły kuratorskiej służby sądowej.

Wskaźniki:

- liczba zatrzymań sprawców przemocy w rodzinie,
- liczba zastosowanych ww. środków zapobiegawczych,
- liczba złożonych wniosków do sądu o zastosowanie ww. środków zapobiegawczych,
- liczba wniosków, w tym z art. 335 § 1 kpk, do sądu w przedmiocie zastosowania ww. środków karnych lub probacyjnych,
- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd ww. środków probacyjnych na etapie postępowania wykonawczego,
- liczba orzeczeń sądowych uwzględniających ww. wnioski w postępowaniu wykonawczym.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.2.3. Monitoring orzecznictwa sądów powszechnych, w szczególności:

- **w zakresie prawa karnego, w odniesieniu do kar, środków karnych, probacyjnych i innych oddziaływań, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,**

- w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego w przedmiocie władzy rodzicielskiej,
  - w zakresie prawa cywilnego w przedmiocie nakazu opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, a także eksmisji
- Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, sądy powszechne. Wskaźniki:
- liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy w rodzinie: osądzonych, skazanych, uniewinnionych, wobec których warunkowo umorzono postępowanie karne oraz wobec których umorzono postępowanie karne,
  - liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, wobec których orzeczono kary grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności,
  - liczba orzeczonych środków karnych i probacyjnych,
  - liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy w rodzinie,
  - liczba orzeczeń dotyczących nakazania opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą,
  - liczba eksmisji z uwagi na przemoc w rodzinie,
  - liczba złożonych do sądu cywilnego wniosków o zobowiązanie wspólnie zamieszkującego mieszkanie członka rodziny do opuszczenia mieszkania i liczba orzeczeń zobowiązujących ww. członka rodziny do opuszczenia mieszkania.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.2.4. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespoły kuratorskiej służby sądowej, jednostki prokuratury, jednostki organizacyjne pomocy społecznej.

Wskaźniki:

- liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.),
- liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy w rodzinie,
- liczba przekazanych ww. organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez inne służby, w tym zwłaszcza przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc,
- liczba przekazanych ww. organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez konsultantów telefonu interwencyjno-informacyjnego prowadzonego przez PARPA o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Rodzaje działań:

3.3.1. Opracowanie ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (art. 6 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: samorząd województwa.

Wskaźniki:

- liczba ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2016.

3.3.2. Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych (art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy oraz Centralny Zarząd Służby Więziennej z możliwością współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.3.3. Zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych poprzez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie

Realizatorzy zadania: jednostki organizacyjne prokuratury, kuratorska służba sądowa, Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Wskaźniki:

- liczba wniosków prokuratora, w tym z art. 335 § 1 kpk o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,

- liczba wniosków prokuratora o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego,

- liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego,

- liczba wniosków dyrektorów zakładów karnych do sądu penitencjarnego o nałożenie obowiązku uczestnictwa skazanego w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych po odbyciu kary, w przypadku udzielenia warunkowego przedterminowego zwolnienia, jeżeli skazany nie został objęty takim programem w trakcie pobytu w zakładzie karnym.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.3.4. Monitoring orzecznictwa sądów powszechnych w zakresie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wykonania

tego typu orzeczeń

Realizatorzy zadania: Minister Sprawiedliwości, sądy powszechne, Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Wskaźniki:

- liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc w rodzinie obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba skierowań do uczestnictwa w ww. oddziaływaniach dla tych osób,
- liczba osób przystępujących do uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba osób, które ukończyły oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.3.5. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy.

Wskaźniki: coroczne raporty wskazujące:

- liczbę podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- liczbę osób przystępujących do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- liczbę osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.3.6. Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, Minister Sprawiedliwości, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy, Centralny Zarząd Służby Więziennej.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie,
- liczba osób osadzonych, poddanych oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym, które w ciągu 3 lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

3.4. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań

Rodzaje działań:

3.4.1. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych,
- liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne.

Termin realizacji: 2014-2020.

3.4.2. Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologiczno-terapeutycznych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie.

Termin realizacji: 2014-2020.

Obszar:

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Cel: Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Kierunki działań:

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaje działań:

4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich realizacja

Realizatorzy zadania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, Komenda Główna Policji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, sądy okręgowe, uczelnie.

Wskaźniki:

- liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia właściwych treści do programów kształcenia zawodowego,
- liczba realizowanych programów,
- liczba osób objętych treściami programowymi.

Termin realizacji: 2014-2020.

4.1.2. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów doskonalenia zawodowego i ich realizacja

Realizatorzy zadania: Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Wskaźniki:

- liczba przeprowadzonych szkoleń,
- liczba uczestników szkoleń.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.2.1. Opracowanie oraz wydawanie wytycznych do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Wskaźniki:

- wytyczne do prowadzenia szkoleń.

Termin realizacji: 2015, 2017, 2019.

4.2.2. Opracowywanie i wydawanie wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (art. 8a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: Prokuratura Generalna.

Wskaźniki:

- wytyczne dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury.

Termin realizacji: 2015, 2017, 2019.

4.2.3. Opracowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych związanych z przemocą w rodzinie, dla osób realizujących te zadania (art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: wojewodowie.

Wskaźniki:

- opracowane materiały instruktażowe, zalecenia i procedury w każdym województwie.

Termin realizacji: 2014-2020.

4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w każdym województwie, poprzez:

- utworzenie i aktualizację bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie poszczególnych służb na poziomie województwa oraz umieszczenie jej na stronach internetowych instytucji wojewódzkich i okręgowych,
- nawiązanie współpracy pomiędzy takimi osobami w celu wypracowania wspólnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb

Realizatorzy zadania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo

Sprawiedliwości, Prokuratura Generalna, Komenda Główna Policji, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wojewodowie, samorząd województwa, komendy wojewódzkie Policji, sądy okręgowe, prokuratury apelacyjne, zakłady karne.

Wskaźniki:

- umieszczenie i coroczna aktualizacja na stronach internetowych właściwych instytucji bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb na terenie województwa,
- liczba interdyscyplinarnych spotkań, konferencji z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

4.3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.3.1. Organizowanie szkoleń w oparciu o wytyczne, o których mowa w punkcie 4.2.1. dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w tym przedstawicieli:

- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- sędziów, prokuratorów i kuratorów sądowych,
- służby więziennej,
- innych podmiotów mogących być członkami zespołów interdyscyplinarnych/grup roboczych (art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Realizatorzy zadania: samorząd województwa.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń w każdym województwie,
- liczba przeszkolonych osób z każdej ze służb lub podmiotów.

Termin realizacji: 2014-2020.

4.3.2. Opracowywanie i realizacja szkoleń kierowanych do służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w zakresie możliwości i form oddziaływania oraz ich wpływu na kształtowanie postaw osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizatorzy zadania: Komenda Główna Policji, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, Centralny Zarząd Służby Więziennej, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki:

- liczba szkoleń,
- liczba przeszkolonych osób z każdej ze służb.

Termin realizacji: 2014-2020.

Kierunki działań:

4.4. Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaje działań:

4.4.1. Organizowanie ogólnopolskiej konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Realizatorzy zadania: minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego.

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych konferencji,
- liczba osób uczestniczących w konferencji.

Termin realizacji: 2014-2020.

4.4.2. Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia

Realizatorzy zadania: jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki.

Wskaźniki:

- liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego.

Termin realizacji: 2014-2020.

VII.

Przewidywane skutki finansowe

Realizacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie została zaprojektowana na lata 2014-2020.

Budżet Programu w trakcie jego funkcjonowania będzie kształtował się następująco:

- diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie 550.000 zł
- ogólnopolska Kampania Społeczna 540.000 zł
- ogólnopolska Konferencja 350.000 zł
- utworzenie dwóch specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie 400.000 zł
- utrzymanie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie 94.884.000 zł
- badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie 200.000 zł
- realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie 28.116.000 zł
- realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie 3.553.000 zł
- badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie 100.000 zł
- badanie skuteczności oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

dla osób stosujących przemoc w rodzinie 150.000 zł
- dofinansowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania
przemocy w rodzinie 5.200.000 zł
- ewaluacja Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie 100.000 zł
- utworzenie całodobowej, bezpłatnej ogólnopolskiej linii
telefonicznej dla ofiar przemocy w rodzinie i ze względu na płeć 1.360.000 zł
Razem 135.503.000 zł

VIII.

Przewidywane efekty realizacji Programu

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

IX.

Sposób monitorowania i sprawozdawczości

Każdy z organów na szczeblu centralnym odpowiedzialnych za monitorowanie Programu raz na rok będzie dokonywał analizy jakościowej i ilościowej realizacji Programu w oparciu o dane przekazane przez podległe jednostki.

Dane te będą opracowywane przez gminy, powiaty, województwa samorządowe i wojewodów. Następnie za pośrednictwem systemów informatycznych przekazywane będą na szczebel centralny.

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie każdego roku do 30 września Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zobowiązane jest do opracowania i przekazania do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdania z realizacji Programu. Wskazane powyżej dane będą stanowić składową tego sprawozdania.

Ponadto na stronach internetowych wszystkich resortów zaangażowanych w realizację Programu i jednostek im podległych, zamieszczone będą najważniejsze informacje

wynikające z monitorowania i sprawozdawczości Programu.

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość dokonywaną w oparciu o wskaźniki działań, która w szczególności dotyczyć będzie:

- instytucji pomagających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie;
- form udzielanej pomocy takim osobom;
- form działań kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wzór do rocznego Sprawozdania z realizacji Programu został zawarty w załączniku nr 3.

W sprawozdawczości zostaną także zawarte wkłady merytoryczne z realizacji działań wynikających z Programu opracowane przez resorty zaangażowane w jego realizację. Sprawozdanie będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym. Określone zostaną również priorytety i trendy w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach realizacji Programu dostępne będą na stronach internetowych podmiotów zaangażowanych w działania bazy zawierające dane instytucji, z których usług mogą skorzystać osoby dotknięte przemocą w rodzinie oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie. W ramach monitorowania bazy te będą aktualizowane raz w roku. Ponadto w trakcie realizacji Programu zostanie dokonane badanie skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (w 2019 r.), badanie skuteczności oddziaływań korekcyjno-educacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (w 2019 r.) oraz badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (w 2020 r.).

Program w roku w 2020 objęty zostanie również działaniami ewaluacyjnymi, które zostaną zlecone firmie zewnętrznej. Firma ta, w oparciu o opracowaną matrycę logiczną programu, dokona oceny wyników działań oraz ryzyka, co pozwoli reagować na sytuacje nietypowe czy też wymagające podjęcia niezaplanowanych działań.

Matryca logiczna - cele i planowane działania Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

Matryca logiczna (Logical Framework Approach - LFA) uszczegóławia i porządkuje Program. Pozwala na precyzyjne określenie struktury, sprawdzenie wewnętrznej spójności, wpływu, rezultatów i wyników. Układ (logika) pionowy matrycy określa, co Program ma osiągnąć, wyjaśnia związki przyczynowe. Logika pozioma odnosi się do mierzenia efektów projektu i działań używanych w trakcie jego realizacji, poprzez określenie kluczowych wskaźników pomiaru i źródeł ich pochodzenia.

Logika interwencji	Kluczowe wskaźniki Programu	Wartość wskaźnika bazowa 2011	Wartość wskaźnika							Czynności docelowe weryfikacji	Źródła zewnętrzne/ryzyko
			pośre dnia 2014	pośre dnia 2015	pośre dnia 2016	pośre dnia 2017	pośre dnia 2018	pośre dnia 2019	pośre dnia 2020		
Cel główny	zwiększenie liczby osób dotkniętych skutec	7 569	7 493	7 418	7 344	7 271	7 199	7 128	7 057	7 057	brak ozdani e z możliwości

<p>ętych przem ocą w rodzin ie objęty ch pomoc ą całodo bową</p>		<p>realiza łatweg cji o Progra dostęp mu za u do 2011 skorzy r. stania spraw z ozdani placó a z wek realiza świad cji czącyc Progra h mu za całodo lata bową 2014- pomoc 2020 dla osób dotkni ętych przem ocą w</p>
<p>zności przeci wdział ania przem ocy w rodzin ie oraz zmniej szenie skali tego procen zjawis t osób ka w doznaj Polsce ących przem ocy na obszar ze Polski</p>	<p>39 % 38 % X X X X 31 % 31%</p>	<p>"Diag rodzin noza ie dotycz - ąca ograni osób czenie stosuj środkó ących w przem finans oc w owych rodzin na ie: realiza przem cję oc w zadani rodzin a ie z może perspe dopro ktywy wadzi dorosł ć do ej nieosi popula ągnięc cji ia celu Polski - - 2011 niewy r." wiąza diagno nie się za wykon zjawis awcy</p>

rodziny oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie										Sprawozdania z realizacji Programu za lata 2014-2020
liczba opracowanych i realizowanych wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie	13	14	14	15	15	16	16	16	16	z zadań własnych Samorządu lokalnego, gminnego, powiatowego, województwa
zwiększenie dostępności i skuteczności świadczeń specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, dotkniętych	35	37	37	37	37	37	37	37	37	Sprawozdanie z realizacji Programu za lata 2014 - 2020 - brak środków w realizacji finansowanych przez Progamu za realizację zadań sprawozdania może doprowadzić do

stworz
yły
miejsc
a
nocleg
przem owe
ocą w dla
rodzin osób
ie doznaj
ących
przem
ocy w
rodzin
ie

nieosi
ągnięc
ia celu
-
niechę
ć osób
dotkni
ętych
przem
ocą w
rodzin
ie
wynik
ająca
ze
stereot
ypów
społec
znych

Progra w
mu za odnies
lata ieniu
2014 - do
2020 możli
wości
szuka
nia
pomoc
y w
zakres
ie
przeci
wdział
ania
przem
ocy w
rodzin
ie
-
zmian
y w
zakres
ie

										przepi sów prawa dotycz ących realiza cji proced ury "Niebi eskie Karty"
										Spraw - ozdani niewy e z starcz realiza jąca cji liczba Progra przed mu za tawici 2011 eli i r. służb
liczba utwor zonyc h zespoł ów interd yscypl inarny ch	2 278	2 300	2 323	2 346	2 369	2 415	2 463	2 479		Spraw w ozdani realiza a z cję realiza zadań cji na Progra rzecz mu za osób lata dotkni 2014 - ętych 2020 przem Spraw ocą w ozdani rodzin e z ie realiza niechę cji ć osób Progra dotkni mu za ętych 2011 przem r. ocą w spraw rodzin ozdani ie a z wynik
liczba sporzą dzony ch ogóle m formul arzy "Niebi eskich Kart - A"	18 857	19 799	20 789	21 829	22 920	25 212	27 734	31 894		

liczba sporządzone ch ogółem m formuł arzy "Niebieskich Kart - C"	7 119	7 830	8 613	9 475	10 422	11 465	12 611	13 872	realizacja Progrmu mu za lata 2014 - 2020 Spraw ozdanie e z realizacji Progrmu mu za 2011 r. Spraw ozdanie a z realizacji Progrmu mu za lata 2014 - 2020
liczba osób stosujących skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzini liczba zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzini	4 700	4 700	4 700	4 700	4 720	4 750	4 800	4 850	z zakresu działania przemocy w rodzini - brak środków finansowych na realizację zadania może doprowadzić do nieosiągnięcia celu

edukacja liczba osób stosujących przemoc w rodzini uczestniczących w programach psychologiczno- terapeutycznych					0	0	0	0	500	1 000	1 200	1 500	2014 - 2020	- zbyt mała liczba osób stosujących praktyki - ocena w rodzinie kierownika do udziału w realizacji programu oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych oraz w programach psychologiczno- terapeutycznych
liczba sporządzonych ogółem formularzy "Niebieskich	5 112	5 623	6 185	6 804	7 484	8 232	9 056	9 961					Sprawozdanie z realizacji Programu za 2011 r. sprawozdanie z realizacji	odmowa uczestnictwa przez osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w

zwiększenie liczby osób uczestniczących w szkoleniach przygotowaniach dla przedsiębiorstw i przedsiębiorstw podmiotów realizujących zadania z zakresu

5 310 5 841 6 425 7 067 7 774 8 551 9 406 10 347

-
zmiany w zakresie przepisów prawa dotyczących realizacji procedury "Niebieskie Karty"
-
ograniczone środki finansowe w budżecie
Sprawozdani niewykorzystane z budżetu realizacja wykonania Programu za 2011 rok realizacji zadań - brak realizacji ich udziałem do 2014 - u w

<p>zakres u przeciwdziałania przemocy w rodzinie liczba osób pracujących u przeciwdziałania przemocy w rodzinie dotknętych celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego</p>	0	200	300	450	675	1 012	1 518	2 278	<p>szkoleniu, konferencji, oddziaływań w formie poradnictwa i wsparcia psychologicznego - brak ofert źródła weryfikacji - nowe zadania szkoleń, udział w konferencji, realizacji poradnictwa Programu za lata 2014 - 2020 nieadekwatna do potrzeb uczestników</p>
---	---	-----	-----	-----	-----	-------	-------	-------	---

znego
(super
wizja,
coachi
ng,
grupy
wspar
cia)

liczba
osób
uczest
nicząc
ych w
konfer
encji
organi
zowan
ej
przez
MPiP
S

100

110

120

130

140

150

150

150

spraw
ozdani
e z
realiza
cji
Progra
mu za
2011
r.
spraw
ozdani
a z
realiza
cji
Progra
mu za
lata
2014 -
2020

**Oczek
iwane
rezult
aty**

wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie
przeciwdziałania przemocy w rodzinie

podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w
rodzinie

zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą

zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom

doświadczającym przemocy, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach
udzielających pomocy

podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji
realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących
przemoc w rodzinie

wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób
i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w
rodzinie

rozwój działań profilaktycznych skierowanych do osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych problemem przemocy w rodzinie w tym poprzez realizację gminnych i powiatowych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar oraz wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 cykliczne przeprowadzenie diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie
 realizacja kampanii społecznych, informacyjnych

Działania rozwój infrastruktury świadczącej całodobową pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w tym specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
 realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
 realizacja szkoleń, konferencji oraz oddziaływań w formie poradnictwa dla służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Załącznik Nr 1

Harmonogram działań Programu obszary, kierunki i rodzaje działań, wskaźniki, podmioty odpowiedzialne, terminy realizacji

Nazwa obszaru	Kierunki działań	Rodzaje działań	Wskaźniki	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji Zakres finansowania działań
1. Profilaktyka i edukacja społeczna	1.1. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie	1.1.1. Prowadzenie badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)	- corocznie opracowany raport dotyczący diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie	minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
		1.1.2.	- liczba	jednostki	2014-2020

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy, powiatu i województwa, w tym w odniesieniu do gmin, ustalenie odetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie

opracowanych diagnoz

samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy, wojewódzki

(działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

1.1.3.

Monitorowane zjawiska

przemocy w rodzinie na obszarze województwa (art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

- corocznie opracowany raport dotyczący monitorowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie województwa

województwie za pośrednictwem Wojewódzkich Koordynatorów w Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)

1.2.

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków

1.2.1.

Prowadzenie ogólnopolskich i lokalnych kampanii społecznych, które: - obalają mity i stereotypy na

- liczba ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych

ministrowie

właściwi do spraw: zabezpieczenia społecznego, zagranicznych, a także Minister Sprawiedliwości

2014-2020

(działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach

	temat	
	przemocy w rodzinie, usprawiedliwiającej jej stosowanie,	
	- opisują mechanizmy przemocy w rodzinie oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-	
przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy)	kulturowe uwarunkowania, - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy (art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.) i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz	ci, Pełnomocnik ds. Równego Traktowania, w tym w ramach zlecenia zadania wskazanemu podmiotowi, we współpracy z mediami, a także organizacjami pozarządowymi, oraz przy współpracy budżetowych ministra oraz w ramach właściwego do spraw oświaty i wychowania, jednostek i wychowania, samorządu terytorialnego) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy, wojewódzki, we współpracy z mediami oraz organizacjami pozarządowymi i.

sprawujące
opiekę lub
pieczę,
- promują
działania
służące
przeciwdziałan
iu przemocy w
rodzinie, w
tym ochronie
i pomocy dla
osób
doznających
przemocy oraz
interwencji
wobec osób
stosujących
przemoc

1.2.2.

Współpraca
pomiędzy
organami
samorządu

terytorialnego
a kościołami

lub związkami - liczba
wyznaniowym podjętych
i na danym inicjatyw,
terenie, w celu - liczba osób,
wprowadzenia którym
elementów udzielono
edukacji na informacji
temat zjawiska dotyczących
przemocy w przeciwdziałan
rodzinie w ia przemocy w
ramach rodzinie
działania
poradni
prowadzonych
przez kościoły
lub związki
wyznaniowe
lub do

jednostki
samorządu
terytorialnego

- szczebel 2014-2020
powiatowy i (działania będą
gminny we realizowane w
współpracy z ramach
kościołami i budżetów
związkami jednostek
wyznaniowym samorządu
i oraz terytorialnego)
organizacjami
pozarządowym
i.

	<p>programów nauk przedmałżeńskich (art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)</p>		
		- liczba programów dla dzieci i młodzieży, w których nie występuje przemoc,	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
1.3. Ograniczenie zjawiska przemocy w rodzinie w mediach	1.3.1. Promowanie w środkach masowego przekazu programów skierowanych do dzieci i młodzieży pozbawionych treści przemocowych	- liczba programów w środkach masowego przekazu promujących pozbawione treści przemocowych programy kierowane do dzieci i młodzieży	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
	1.3.2. Ograniczanie zjawiska przemocy w środkach masowego przekazu	- liczba wystąpień Przewodniczącego do nadawców wzywające do zaniechania naruszenia prawa,	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
		- liczba	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

wszczętych
postępowań na
skutek
wystąpień i
skarg
składanych do
KRRiT
dotyczących
emisji w
mediach
programów
zawierających
treści
przemocowe

1.4.1.

Opracowanie
programów
osłonowych

oraz

edukacyjnych i
prowadzenie
działań,
dotyczących
zapobiegania
przemocy w
rodzinie, w
szczególności
wobec dzieci,
kobiet, osób
starszych lub z
niepełnospraw-
nościami

liczba

programów
osłonowych
oraz
edukacyjnych -
liczba osób, w
stosunku do
których
prowadzono
działania.

ministrowie
właściwi do
spraw:
zabezpieczenia
społecznego,
oświaty i
wychowania

2014-2020

(działania będą
realizowane w
ramach
wydatków
zaplanowanyc
h na dany rok
we właściwych
częściach
budżetowych)

1.4. Poprawa
jakości
systemu
działań
profilaktyczny
ch

1.4.2.

Opracowanie i
realizacja
programów
służących
działaniom
profilaktyczny
m mającym na
celu udzielenie
specjalistyczne
j pomocy,

- liczba

opracowanych
programów,
- liczba
zrealizowanyc
h programów
- liczba
uczestników
programów

jednostki
samorządu
terytorialnego
- szczebel
powiatowy

2014-2020

(działania będą
realizowane w
ramach
budżetów
jednostek
samorządu
terytorialnego)

zwłaszcza w
zakresie
promowania i
wdrażania
prawidłowych
metod
wychowawczy
ch w stosunku
do dzieci w
rodzinach
zagrożonych
przemocą w
rodzinie (art. 6
ust. 3 pkt 2
ustawy z dnia
29 lipca 2005
r. o
przeciwdziałan
iu przemocy w
rodzinie (Dz.
U. Nr 180,
poz. 1493, z
późn. zm.)

1.4.3.	- liczba		
Prowadzenie	placówek		
poradnictwa,	prowadzących		
w	poradnictwo w		2014-2020
szczególności	zakresie		(działania będą
poprzez	przeciwdziałan		realizowane w
działania	ia przemocy w		ramach
edukacyjne	rodzinie,	jednostki	wydatków
służące	- liczba	samorządu	zaplanowanyc
wzmocnieniu	programów,	terytorialnego	h na dany rok
opiekuńczych i	- liczba osób,	- szczebel	we właściwych
wychowawczy	którym	gminny,	częściach
ch,	udzielono	Ministerstwo	budżetowych
alternatywnyc	porady	Zdrowia	oraz w ramach
h wobec	- liczba wizyt		budżetów
stosowania	patronażowych		jednostek
przemocy	prowadzonych		samorządu
metod i	przez położne		terytorialnego)
kompetencji	podstawowej		
rodziców w	opieki		

rodzinach
zagrożonych
przemocą w
rodzinie (art. 6
ust. 2 pkt 2
ustawy z dnia
29 lipca 2005
r. o
przeciwdziałan
iu przemocy w zdrowotnej.
rodzinie (Dz.
U. Nr 180,
poz. 1493, z
późn. zm.)
oraz w
stosunku do
grup ryzyka,
np.
małoletnich w
ciąży.

- liczba

1.5.1. opracowanych
Opracowanie i i
realizacja realizowanych
gminnego gminnych
programu programów
przeciwdziałan przeciwdziałan

1.5. Realizacja	ia przemocy w	ia przemocy w		2014-2020
programów	rodzime oraz	rodzinie oraz		(działania będą
przeciwdziałan	ochrony ofiar	ochrony ofiar	jednostki	realizowane w
ia przemocy w	przemocy w	przemocy w	samorządu	ramach
rodzinie oraz	rodzime (art. 6	rodzinie,	terytorialnego	budżetów
ochrony ofiar	ust. 2 pkt 1	- liczba	- szczebel	jednostek
przemocy w	ustawy z dnia	uchylonych	gminny	samorządu
rodzinie (art. 6	29 lipca 2005	przez		terytorialnego)
ust. 2 ustawy)	r. o	województwo		
	przeciwdziałan	uchwał		
	iu przemocy w	w sprawie		
	rodzinie (Dz.	przyjęcia		
	U. Nr 180,	gminnych		
	poz. 1493, z	programów		
	późn. zm.)	przeciwdziałan		
		ia przemocy w		

	rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie - liczba opracowanych i		
1.5.2.	realizowanych Opracowanie i powiatowych realizacja i programów powiatowego przeciwdziałan programu ia przemocy w przeciwdziałan rodzinie oraz ia przemocy w ochronie ofiar rodzime oraz przemocy w ochrony ofiar rodzinie, przemocy w - liczba rodzime (art. 6 uchylonych ust. 3 pkt 1 przez ustawy z dnia wojewodę 29 lipca 2005 uchwał w r. o sprawie przeciwdziałan przyjęcia iu przemocy w powiatowych rodzinie (Dz. programów U. Nr 180, przeciwdziałan poz. 1493, z ia przemocy w późn. zm.) rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)
1.5.3.	- liczba Opracowanie i opracowanych realizacja i wojewódzkie realizowanych o programu wojewódzkich przeciwdziałan programów ia przemocy w przeciwdziałan rodzinie oraz ia przemocy w ramowego rodzinie oraz programu opracowanie ochrony ofiar ramowych przemocy w programów	samorząd województwa	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetu samorządu województwa)

		ochrony ofiar przemocy w rodzinie (art. 6 ust. 6 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)	przez wojewodę uchwał w sprawie przyjęcia wojewódzkich programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy)	2.1. Rozwój infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy	2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych (art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)	- liczba utworzonych zespołów interdyscyplinarnych, - liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych, - liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych - liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych, - liczba utworzonych grup roboczych, - liczba posiedzeń grup	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

	- liczba osób objętych pomocą grup roboczych		
	- liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych		
	- a) corocznie aktualizowane na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej bazy teleadresowe podmiotów realizujących zadania zlecone z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej	zewidencjonowanie - 2014-2015 aktualizacja - 2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
2.1.2. Ewidencjonowanie istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	- b) corocznie aktualizowane na stronach internetowych wojewodów bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wojewodowie	zewidencjonowanie - 2014-2015 aktualizacja - 2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)

	rodzinie,		
	- c) corocznie aktualizowanie rejestru placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz rejestru specjalistycznego poradnictwa	województwie	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
2.1.3.	Przesyłanie zaktualizowanych baz danych z danego województwa, o których mowa w pkt 2.1.2.		2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
2.1.2.	prezesowi sądu apelacyjnego, prokuratorowi apelacyjnemu, komendantowi wojewódzkim u Policji, kuratorowi oświaty oraz organom samorządu terytorialnego do dnia 15 lipca każdego kolejnego roku	- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych baz danych w wersji elektronicznej	województwie
2.1.4.	Upowszechnienie baz danych, przez podmioty, o których mowa	- liczba przekazanych ww. podmiotom aktualnych baz danych w	prezesa sądów apelacyjnych, prokuratorzy apelacyjni, komendanci wojewódzcy
			2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych

w pkt 2.1.3. w podległych im pionach organizacyjnych h	wersji papierowej i elektronicznej h	Policji, kuratorzy oświaty	h na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
2.1.5. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w tym: - punktów konsultacyjnych h dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - specjalistyczny ch ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, - domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, - ośrodków	- liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych h dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, specjalistyczny ch ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, ośrodków interwencji kryzysowej, innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - zakres i	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych częściach budżetowych oraz w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

rodzaj
 świadczonych
 interwencji usług przez
 kryzysowej, ww. placówki
 - innych - liczba osób
 placówek korzystających
 świadczących z oferty
 specjalistyczną placówek
 pomoc dla wspierających
 osób i udzielających
 dotkniętych pomocy
 przemocą w osobom
 rodzinie dotkniętym
 przemocą w
 rodzinie

2.1.6. minister
 Nawiązywanie właściwy do
 i wzmacnianie spraw 2014-2020
 współpracy zabezpieczenia (działania będą
 pomiędzy społecznego, realizowane w
 instytucjami wojewodowie, ramach
 rządowymi i - liczba wydatków
 samorządowy zleczanych lub zaplanowanyc
 mi oraz wspólnie h na dany rok
 organizacjami realizowanych - szczebel we właściwych
 pozarządowym projektów gminny i częściach
 i w zakresie powiatowy, we budżetowych
 pomocy współpracy z oraz w ramach
 osobom podmiotami budżetów
 dotkniętym lub jednostek
 przemocą w organizacjami samorządu
 rodzime pozarządowym terytorialnego)
 i

2.2. 2.2.1. - liczba jednostki
 Upowszechnia opracowanych samorządu 2014-2020
 nie informacji i terytorialnego (działania będą
 i edukacja w w zakresie upowszechnia - szczebel realizowane w
 zakresie możliwości i nych gminny, ramach
 możliwości i form materiałów powiatowy i budżetów
 form uzyskania informacyjnych wojewódzki jednostek
 udzielania m.in. pomocy: h, we współpracy samorządu
 pomocy medycznej, - liczba z mediami o terytorialnego)
 osobom psychologiczn lokalnych zasięgu

	ej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	kampanii społecznych	regionalnym oraz organizacjami pozarządowymi i	
	2.2.2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	- liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, - liczba osób uczestniczących w zajęciach	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)
2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	2.3.1. Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i danej instytucji	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz w danej instytucji - liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i danej instytucji	instytucje państwowe, samorządowe przy współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi Realizowanie wskazanych zadań odbywać się będzie przez pracowników socjalnych w razie potrzeby całodobowo	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych oraz w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

rodzinnego

	- liczba gminnych ośrodków wsparcia,		
	- liczba miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia,		
	- liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia,		
2.3.2. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej (art. 6 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)	dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w gminnych ośrodkach wsparcia, - liczba powiatowych ośrodków wsparcia, - liczba miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia, - liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w powiatowych ośrodkach wsparcia, - liczba ośrodków interwencji kryzysowej, - liczba miejsc w ośrodkach interwencji	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

	kryzysowej, - liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej - liczba specjalistyczny ch ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, - liczba miejsc		
2.3.3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie całodobowych miejsc w specjalistyczny ch ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	w specjalistyczny ch ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w rodzinie, - liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w specjalistyczny ch ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
2.3.4. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do ogólnopolskic h	- liczba ogólnopolskic h telefonów zaufania, - czas dostępności telefonu, - liczba	minister właściwy do spraw zdrowia przy wsparciu Państwowej Agencji Rozwiązywani a Problemów	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych

całodobowych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz utworzenie całodobowej bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla ofiar przemocy w rodzinie i ze względu na płeć.	rozmów i interwencji	Alkoholowych, minister właściwy do spraw wewnętrznych, minister właściwy do spraw administracji publicznej, organizacje pozarządowe	częściach budżetowych)
--	----------------------	---	------------------------

2.3.5.

Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	- liczba lokalnych telefonów zaufania, - czas dostępności telefonu, - liczba rozmów i interwencji	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki; organizacje pozarządowe	2014-2020 (działania będą w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)
---	---	---	---

2.3.6.

Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w	- liczba przyjaznych pokoi przesłuchań, - liczba dzieci przesłuchanych	Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, minister właściwy do	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych)
--	--	--	--

toku		spraw	
postępowania		wewnętrznych,	
karnego		sądy	
poprzez		powszechnie,	
przesłuchiwa		prokuratury,	h na dany rok
nie dzieci w		Komenda	we właściwych
przyjaznych		Główna	częściach
pokojach	h w	Policji,	budżetowych
przesłuchań	przyjaznych	jednostki	oraz w ramach
oraz tworzenie	pokojach	samorządu	budżetów
odpowiednich	przesłuchań	terytorialnego	jednostek
warunków do		- szczebel	samorządu
przesłuchiwa		gminny i	terytorialnego)
nia dorosłych		powiatowy we	
osób		współpracy z	
dotkniętych		organizacjami	
przemocą w		pozarządowym	
rodzinie		i	

2.3.7.

Zapewnianie

bezpieczeństw	- liczba dzieci,		
a	które zostały		
krzywdzonym	odebrane z		2014-2020
dzieciom w	rodziny w	jednostki	(działania będą
trybie art. 12a	razie	samorządu	realizowane w
ustawy z dnia	bezpośredniego	terytorialnego	ramach
29 lipca 2005	o zagrożenia	- szczebel	budżetów
r. o	życia lub	gminny i	jednostek
przeciwdziałan	zdrowia w	powiatowy	samorządu
iu przemocy w	związku z		terytorialnego)
rodzinie (Dz.	przemocą w		
U. Nr 180,	rodzime		
poz. 1493, z			
późn. zm.)			

2.3.8.

Opracowanie i	- liczba	jednostki	
realizacja	programów	samorządu	2014-2020
programów	terapeutycznych	terytorialnego	(działania będą
terapeutycznych	dla osób	- szczebel	w ramach
h i pomocy	dotkniętych	gminny i	budżetów
psychologiczn	przemocą w	powiatowy	jednostek
ej dla osób	rodzime,	przy	samorządu
dotkniętych	- liczba	współpracy z	terytorialnego)
	uczestniczącyc	organizacjami	

	h w programie terapeutycznym osób dotkniętych przemocą w rodzinie,		
	- liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne	pozarządowym i	
	- liczba grup terapeutycznych,		
	- liczba grup wsparcia		
	- liczba opracowanych uregulowań prawnych (przepisów prawa miejscowego, regulaminów, etc.)		
2.3.9.	umożliwiający		2014-2020
Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie w pierwszej kolejności mieszkań socjalnych	ch pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania,	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny	(działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)
	- liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w pierwszej kolejności		

2.4.

2.4.1. Badanie - liczba

minister

2014-2020

	<p>skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą</p>	<p>zakończonych procedur "Niebieskie Karty" z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, - liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, u których przemoc w rodzinie ustała, - liczba osób, które w wyniku oddziaływań nie powróciły do stosowania przemocy w rodzinie, - liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie</p>	<p>(działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych oraz w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)</p>
<p>Oddziaływanie 3.1. Tworzenie na osoby stosujące przemoc w</p>	<p>3.1.1. i rozszerzanie ofert oddziaływań</p>	<p>3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i</p>	<p>- corocznie Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej zewidencjonowanie - 2014-2015; aktualizacja</p>

		Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej		- 2014-2020 - (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
rodzinie	wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowym i	rodzinie, samorządowyc h, podmiotów oraz organizacji pozarządowyc h, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno- edukacyjne	przemoc w rodzinie - corocznie aktualizowane na stronach internetowych powiatów oraz gmin bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowyc h realizujących oddziaływania i wobec osób stosujących przemoc w rodzinie - liczba informatarów opracowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zawierających dane teleadresowe podmiotów	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowym i jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowym i 2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

oraz
organizacji
pozarządowyc
h, a także
zakres
realizowanych
przez nie
oddziaływań w
szczególności
korekcyjno-
edukacyjnych
wobec osób
stosujących
przemoc w
rodzinie

3.1.2.

Przesyłanie
zaktualizowan
ych
informatorów
z danego
powiatu, o
których mowa
w pkt. 3.1.1.
właściwym
miejscowo
prezesom
sądów
rejonowych,
prokuratorom
rejonowym,
komendantom
powiatowych/
miejskich
Policji oraz
wchodzącym
w obręb
powiatu
gminom do
dnia 15 lipca
każdego
kolejnego roku

- przekazanie
ww. jednostki
podmiotom samorządu
aktualnego terytorialnego
informatora w - szczebel
wersji powiatowy
elektronicznej

2014-2020
(działania będą
realizowane w
ramach
budżetów
jednostek
samorządu
terytorialnego)

3.1.3.

- liczba prezesi sądów 2014-2020

		przekazanych ww. podmiotom (działania będą aktualnych rejonowych, realizowane w informatorów prokuratorzy ramach w wersji rejonowi, wydatków papierowej i komendanci zaplanowanyc elektronicznej, powiatowi/mie h na dany rok - umieszczenie jscy Policji, we właściwych informatorów organy częściach na stronach samorządu budżetowych internetowych terytorialnego oraz w ramach ww. - szczebel budżetów podmiotów do powiatowy i jednostek dnia 15 gminny samorządu sierpnia terytorialnego) każdego kolejnego roku
		- liczba przedstawiciel sporządzonych e jednostek formularzy organizacyjnyc "Niebieskich h pomocy Kart - A" społecznej, przez Policji, przedstawicieli ochrony poszczególnyc zdrowia, h podmiotów oświaty, wszczynając gminne h procedurę, komisje - liczba rodzin rozwiązywania objętych problemów procedurą alkoholowych "Niebieskie zespoły Karty", interdyscyplin - liczba spraw arne/ grupy zakończonych robocze, w wyniku jednostki ustania organizacyjne przemocy w Policji, rodzinie, jednostki - liczba spraw oświaty zakończonych podległe w wyniku MKiDN
3.2.		
Interweniowan 3.2.1.	Stosowanie	
ie oraz	procedury	
reagowanie	"Niebieskie	
właściwych	Karty" przez	
służb na	uprawnione	
stosowanie	podmioty	
przemocy w		
rodzinie		
		2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

braku
zasadności
podejmowanych
działań,
- liczba
zakończonych
procedur
"Niebieskie
Karty", na
skutek ustania
przemocy w
rodzinie i
uzasadnionego
przypuszczenia
o
zaprzestaniu
dalszego
stosowania
przemocy w
rodzinie oraz
po
zrealizowaniu
indywidualnego
o planu
pomocy,
- liczba
wszczętych
postępowań
oraz odmów
wszczęcia w
sprawach
związanych z
przemocą w
rodzinie,
- liczba
zakończonych
postępowań w
sprawach
związanych z
przemocą w
rodzinie
poprzez
sporządzenie

aktu
oskarżenia
liczba
zakończonych
postępowań w
sprawach
związanych z
przemocą w
rodzinie
poprzez
umorzenie
postępowania

3.2.2. - liczba
Zapobieganie zatrzymań
kontaktowania sprawców
się osób przemocy w
stosujących rodzinie,
przemoc w - liczba
rodzinie z zastosowanych
osobami ww. środków
dotkniętymi zapobiegawcz minister
przemocą ych, właściwy do
poprzez: - liczba spraw
- złożonych wewnętrznych, 2014-2020
zatrzymywanie wniosków do Minister (działania będą
osób sądu o Sprawiedliwość realizowane w
stosujących zastosowanie ci, Prokurator ramach
przemoc w ww. środków Generalny, wydatków
rodzinie, zapobiegawcz jednostki zaplanowanyc
- stosowanie ych, organizacyjne h na dany rok
przez - liczba Policji, we właściwych
prokuratora wniosków, w jednostki częściach
oraz tym z art. 335 prokuratury, budżetowych)
występowanie § 1 kpk, do kuratorskiej
do sądu o sądu w służby sądowej
zastosowanie przedmiocie
wobec osoby zastosowania
stosującej ww. środków
przemoc w karnych lub
rodzinie probacyjnych,
środków - liczba
zapobiegawcz wniosków
ych, w kuratorów

szczególności
w przedmiocie
dozoru policji
z zakazem
kontaktowania
z osobą
dotkniętą
przemocą w
rodzinie, a
także
nakazania
opuszczenia
lokalu
zajmowanego
wspólnie z
osobą
najbliższą,
ewentualnie
tymczasowego
aresztowania,
-
występowanie
do sądu o
zastosowanie
wobec osób
stosujących
przemoc w
rodzinie
środków
karnych lub
probacyjnych
polegających
na obowiązku
powstrzymywa
nia się od
przebywania w
określonych
miejscach,
kontaktowania
się lub
zbliżania do
pokrzywdzone
go, zakazie

sądowych o
zastosowanie
przez sąd ww.
środków
probacyjnych
na etapie
postępowania
wykonawczeg
o,
- liczba
orzeczeń
sądowych
uwzględniając
ych ww.
wnioski w
postępowaniu
wykonawczym

przebywania w
określonych
miejscach,
opuszczenia
przez sprawcę
lokalu
zajmowanego
wspólnie z
pokrzywdzonym

3.2.3. - liczba osób
Monitoring oskarżonych o
orzecznictwa przestępstwo z
sądów użyciem
powszechnych, przemocy w
w rodzinie:
szczegółności: osądzonych,
- w zakresie skazanych,
prawa uniewinnionych,
karnego, h, wobec
w odniesieniu których
do kar, warunkowo
środków umorzono
karnych, postępowanie
probacyjnych i karne oraz
innych wobec których
oddziaływań, umorzono
wobec osób postępowanie
stosujących karne,
przemoc w - liczba osób
rodzinie, stosujących
- w zakresie przemoc w
prawa rodzinie,
rodzinnego i wobec których
opiekuńczego orzeczono kary
w przedmiocie grzywny,
władzy ograniczenia
rodzicielskiej, wolności albo
- w zakresie pozbawienia
prawa wolności,
cywilnego w - liczba
przedmiocie orzeczonych
nakazu środków

2014-2020
(działania będą
realizowane w
ramach
wydatków
zaplanowanych
na dany rok
we właściwych
częściach
budżetowych)

Minister
Sprawiedliwości,
sądy
powszechne

karnych i
probacyjnych,
- liczba
orzeczeń w
zakresie
władzy
rodzicielskiej z
uwagi na
stosowanie
przemocy w
rodzinie,
- liczba
orzeczeń
dotyczących
nakazania
opuszczenia
lokalu
opuszczenia
przez osobę
stosującą
przemoc w
rodzinie lokalu
zajmowanego
wspólnie z
osobą
najbliższą, a
także eksmisji

karnych i
probacyjnych,
- liczba
orzeczeń w
zakresie
władzy
rodzicielskiej z
uwagi na
stosowanie
przemocy w
rodzinie,
- liczba
orzeczeń
dotyczących
nakazania
opuszczenia
lokalu
mieszkalnego
zajmowanego
wspólnie z
osobą
najbliższą,
- liczba
eksmisji z
uwagi na
przemoc w
rodzinie,
- liczba
złożonych do
sądu
cywilnego
wniosków o
zobowiązanie
wspólnie
zamieszkujące
go mieszkanie
członka
rodziny do
opuszczenia
mieszkania i
liczba
orzeczeń
zobowiązujący

<p>3.2.4. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie</p>	<p>ch ww. członka rodziny do opuszczenia mieszkania</p> <p>- liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy),</p> <p>- liczba wniosków prokuratora do sądu o zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności albo o odwołanie warunkowego zwolnienia wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci</p>	<p>Minister Sprawiedliwości, Prokurator Generalny, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zespoły kuratorskiej służby sądowej, jednostki prokuratury, jednostki organizacyjne pomocy społecznej</p> <p>2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych oraz w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)</p>
---	---	--

stosowania
przemocy w
rodzinie,
- liczba
przekazanych
ww. organom
ścigania i
wymiaru
sprawiedliwości
ci informacji
przez inne
służby, w tym
zwłaszcza
przez
pracowników
socjalnych o
ponownym
stosowaniu
przemocy w
rodzinie przez
osoby
uprzednio
skazane za
tego rodzaju
przemoc,
- liczba
przekazanych
ww. organom
ścigania i
wymiaru
sprawiedliwości
ci informacji
przez
konsultantów
telefonu
interwencyjno-
informacyjnego
o
prowadzonego
przez PARPA
o ponownym
stosowaniu
przemocy w

		rodzynie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc		
3.3.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	3.3.1. Opracowanie ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie (art. 6 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)	- liczba ramowych programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	2014-2016 (działania będą realizowane w ramach budżetu samorządu województwa)
3.3.	Realizowanie do zaprzestania przemocy w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy)	3.3.2. Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych	- liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
			jednostki samorządu terytorialnego - szczebel powiatowy oraz Centralny Zarząd Służby Więziennej z możliwością współpracy z organizacjami pozarządowymi	

h (art. 6 ust. 4
pkt 2 ustawy z
dnia 29 lipca
2005 r. o
przeciwdziałan
iu przemocy w
rodzinie (Dz.
U. Nr 180,
poz. 1493, z
późn. zm.)

	- liczba wniosków prokuratora, w tym z art. 335 § 1 kpk o zastosowanie oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych,		
3.3.3. Zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przemoc w rodzinie w oddziaływani ch korekcyjno- edukacyjnych poprzez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie	- liczba wniosków prokuratora o zastosowanie oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych w toku postępowania wykonawczeg o, - liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych w toku postępowania wykonawczeg o, - liczba	jednostki organizacyjne prokuratury, kuratorska służba sądowa, Centralny Zarząd Służby Więziennej	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych częściach budżetowych)

wniosków
 dyrektorów
 zakładów
 karnych do
 sadu
 penitencjarneg
 o o nałożenie
 obowiązku
 uczestnictwa
 skazanego w
 oddziaływania
 ch korekcyjno
 -edukacyjnych
 po odbyciu
 kary, w
 przypadku
 udzielenia
 warunkowego
 przedterminow
 ego
 zwolnienia,
 jeżeli skazany
 nie został
 objęty takim
 programem w
 trakcie pobytu
 w zakładzie
 karnym

3.3.4.	- liczba		
Monitoring	orzeczeń		
orzecznictwa	nakładających		2014-2020
sądów	na osoby		(działania będą
powszechnych	stosujące	Minister	realizowane w
w zakresie	przemoc w	Sprawiedliwoś	ramach
oddziaływań	rodzinie	ci, sądy	wydatków
korekcyjno-	obowiązek	powszechne,	zaplanowanyc
edukacyjnych	uczestnictwa w	Centralny	h na dany rok
wobec osób	oddziaływania	Zarząd Służby	we właściwych
stosujących	ch korekcyjno-	Więziennej	częściach
przemoc w	edukacyjnych,		budżetowych)
rodzinie oraz	- liczba		
wykonania	skierowań do		
tego typu	uczestnictwa w		

	ww.		
	programach		
	dla tych osób		
	oraz liczba		
orzeczeń	osób, które		
	przystąpiły, a		
	w tym		
	ukończyły w		
	całości ww.		
	programy		
	- liczbę		
	podmiotów		
	realizujących		
	programy		
3.3.5.	oddziaływań	minister	2014-2020
Monitorowani	korekcyjno-	właściwy do	(działania będą
e udziału osób	edukacyjnych,	spraw	realizowane w
stosujących	- liczbę osób	zabezpieczenia	ramach
przemoc w	przystępującyc	społecznego,	wydatków
rodzinie w	h do	Minister	zaplanowanyc
oddziaływania	uczestnictwa w	Sprawiedliwoś	h na dany rok
ch korekcyjno-	programach	ci, jednostki	we właściwych
edukacyjnych	oddziaływań	samorządu	częściach
dla osób	korekcyjno-	terytorialnego	budżetowych
stosujących	edukacyjnych,	- szczebel	oraz w ramach
przemoc w	- liczbę osób,	powiatowy,	budżetów
rodzinie	które	Centralny	jednostek
	ukończyły	Zarząd Służby	samorządu
	programy	Więziennej	terytorialnego)
	oddziaływań		
	korekcyjno-		
	edukacyjnych		
3.3.6. Badanie	- liczba osób	minister	2014-2020
skuteczności	stosujących	właściwy do	(działania będą
programów	przemoc w	spraw	realizowane w
oddziaływań	rodzinie, które	zabezpieczenia	ramach
korekcyjno-	po ukończeniu	społecznego,	wydatków
edukacyjnych	programu	Minister	zaplanowanyc
kierowanych	korekcyjno-	Sprawiedliwoś	h na dany rok
do osób	edukacyjnego	ci, jednostki	we właściwych
stosujących	powróciły do	samorządu	częściach
przemoc w	zachowań	terytorialnego	budżetowych
rodzinie	polegających	- szczebel	oraz w ramach

		na stosowaniu przemocy w rodzinie, - liczba osób osadzonych, poddanych ich zachowań	oddziaływanie m korekcyjno- edukacyjnym, które w ciągu 3 lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego	powiatowy, Służba Więzienna	budżetów jednostek samorządu terytorialnego)
3.4. Realizowanie programów psychologicznych o- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań	3.4.1. Opracowanie i realizacja programów psychologicznych o- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	o- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	o- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, - liczba osób uczestniczących w programach oraz tych, które ukończyły program	jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowymi i	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)
	3.4.2. Badanie skuteczności programów psychologicznych o- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w	- liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologicznych o- terapeutycznych		jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny i powiatowy we współpracy z organizacjami pozarządowymi	2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach

	<p>Opracowanie oraz wydawanie wytycznych do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałan ia przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałan iu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)</p>	<p>prowadzenia szkoleń</p>	<p>Pracy i Polityki Społecznej</p>	<p>2019 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych częściach budżetowych)</p>
<p>Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałan iem przemocy w rodzinie</p>	<p>Opracowywani e i wydawanie wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnyc h prokuratury w zakresie przeciwdziałan ia przemocy w rodzinie (art. 8a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałan iu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)</p>	<p>- wytyczne dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnyc h prokuratury</p>	<p>Prokuratura Generalna</p>	<p>2015, 2017, 2019 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanyc h na dany rok we właściwych częściach budżetowych)</p>

4.2.3.

Opracowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjne

go w

sytuacjach

kryzysowych - opracowane związanych z materiały

przemocą w instruktażowe,

rodzinie, dla zalecenia i wojewodowie

osób procedury w

realizujących każdym

te zadania (art. województwie

7 ust. 1 pkt 1

ustawy z dnia

29 lipca 2005

r. o

przeciwdziałan

iu przemocy w

rodzinie (Dz.

U. Nr 180,

poz. 1493, z

późn. zm.)

2014-2020

(działania będą

realizowane w

ramach

wydatków

zaplanowanyc

h na dany rok

we właściwych

częściach

budżetowych)

4.2.4.

Podejmowanie i coroczna

działań aktualizacja na

zmierających stronach

do nawiązania internetowych

i wzmocnienia właściwych

współpracy instytucji bazy

pomiędzy danych osób

służbami nadzorujących

realizującymi lub

zadania z koordynującyc

zakresu h działanie

przeciwdziałan służb na

ia przemocy w terenie

rodzinie w województwa,

każdym - liczba

- umieszczenie

województwie, 2014-2020

samorząd (działania będą

województwa, realizowane w

komendy ramach

wojewódzkie wydatków

Policji, sądy zaplanowanyc

okręgowe, h na dany rok

prokuratury we właściwych

apelacyjne, częściach

zakłady karne, budżetowych

Państwowa oraz w ramach

Agencja budżetów

Rozwiązywani jednostek

a Problemów samorządu

Alkoholowych terytorialnego)

województwie,
poprzez:
- utworzenie i
aktualizację
bazy danych
osób
nadzorujących
lub
koordynujących
działania
poszczególnych
służb na
poziomie
województwa
oraz
umieszczenie
jej na stronach
internetowych interdiscyplin
instytucji arnych
wojewódzkich spotkań,
i okręgowych, konferencji lub
- nawiązanie szkoleń z
współpracy udziałem
pomiędzy przedstawicieli
takimi poszczególnych
osobami w służb
celu
wypracowania
wspólnej
polityki
przeciwdziałania
przemocy w
rodzinie,
-
przeprowadzanie
interdiscyplin
arnych
spotkań,
konferencji lub
szkoleń z
udziałem
przedstawicieli

poszczególnych służb

4.3.1.

Organizowanie szkoleń w oparciu o wytyczne, o których mowa w pkt 4.2.1., dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w tym przedstawiciele

4.3. Zwiększenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

:
- liczba jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- Policji,
- oświaty,
- ochrony zdrowia,
- sędziów, prokuratorów i kuratorów sądowych,
- służby więziennej,
- innych podmiotów mogących być członkami zespołów

- liczba szkoleń w każdym województwie, liczba przeszkolonych osób z każdej ze służb lub podmiotów

2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)

interdyscyplinarnych/grup roboczych (art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

4.3.2.

Opracowywanie i realizacja szkoleń kierowanych do służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w zakresie możliwości i form oddziaływania oraz ich wpływu na kształtowanie postaw osób stosujących przemoc w rodzinie

Komenda Główna Policji, Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury, Centralny Zarząd Służby Więziennej, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych częściach budżetowych)

4.4.

Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu

4.4.1.

Organizowanie ogólnopolskiej konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- liczba zorganizowanych konferencji, w których uczestniczący w konferencji - liczba osób zabezpieczenia społecznego

2014-2020 (działania będą realizowane w ramach wydatków zaplanowanych na dany rok we właściwych

częściach
budżetowych)

4.4.2.
Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia - liczba osób z poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego

jednostki samorządu terytorialnego - szczebel gminny, powiatowy i wojewódzki

2014-2020 (działania będą realizowane w ramach budżetów jednostek samorządu terytorialnego)

Załącznik Nr 2

Nakłady budżetu państwa na lata 2014-2020 w związku z uchwaleniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot realizujący*	Nakład						Razem nakład budżetu państwa na poszczególne zadania	
			y budżetu państwa 2014 r.	y budżetu państwa 2015 r.	y budżetu państwa 2016 r.	y budżetu państwa 2017 r.	y budżetu państwa 2018 r.	y budżetu państwa 2019 r.		y budżetu państwa 2020 r.
1	Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie	MPiPS	X	150.000 zł	X	200.000 zł	X	200.000 zł	X	550.000 zł

i
wyprod
ukowan
ie
materiał
ów
informa
cyjno-
edukac
yjnych,
-
dystryb
ucja
materiał
ów
informa
cyjno-
edukac
yjnych,
-
wyprod
ukowan
ie
spotów
radiowy
ch lub
telewiz
yjnych,
- emisja
spotów
w
mediac
h,
-
opraco
wanie i
wydani
e
publika
cji
naukow
ych,
-

	dystrybucja publikacji naukowych												
	Ogólnopolska Konferencja dla przedstawicieli instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w tym m.in.: -												
3	zapewnienie dla uczestników konferencji materiałów informacyjno-educacyjnych; - zapewnienie dla uczestników	MPiPS	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	50.000 zł	350.000 zł	

ności
pomocy
udziela
nej
osobom
dotknięt
ym
przemo
cą w
rodzinie
w tym
między
innymi:

-

opraco
wanie
metod
i

narzędz
i
badawc
zych;

-

przepr
wadzen
ie
badań;

-

opraco
wanie
raportó
w
końcow
ych;

-

prezent
acja
raportó
w
podczas
ogólnop
olskiej
konfere

	ncji								
	Realizacja								
	programów								
	oddziaływań								
	korekcyjno-educacyjnych								
	dla osób stosujących								
	przemoc w rodzinie								
	Realizacja								
	programów								
	psychologiczno-terapeutycznych								
	dla osób stosujących								
	przemoc w rodzinie								
	Badanie skuteczności								
	oddziaływań korekcyjno-educacyjnych								
7		W	x 846 zł	x 846 zł	x 846 zł	x 846 zł	x 846 zł	x 846 zł	28.116.000 zł
			=	=	=	=	=	=	
			3.980.000 zł	3.980.000 zł	3.980.000 zł	3.993.000 zł	4.019.000 zł	4.061.000 zł	4.103.000 zł
8		W	X	X	X	x 846 zł	x 846 zł	x 846 zł	3.553.000 zł
						=	=	=	
						423.000 zł	846.000 zł	1.015.000 zł	1.269.000 zł
9		MPiPS	X	X	X	X	X	150.000 zł	15.000 zł

dla
osób
stosując
ych
przemo
c w
rodzynie
w tym
między
innymi:

-
opraco
wanie
metod
i
narzędz
i
badawc
zych;

-
przepr
wadzen
ie
badań;

-
opraco
wanie
raportó
w
końcow
ych;

-
prezent
acja
raportó
w
podczas
ogólnop
olskiej
konfere
ncji

10	Badanie skutecz	MPiPS	X	X	X	X	X	X	100.000 zł	100.000 zł
----	-----------------	-------	---	---	---	---	---	---	------------	------------

ności
progra
mów
psychol
ogiczno

-

terapeut
ycznych
h dla
osób
stosując
ych
przemo
c w
rodzinie
w tym
między
innymi:

-

opraco
wanie
metod
i
narzędz
i
badawc
zych;

-

przepro
wadzen
ie
badań;

-

opraco
wanie
raportó
w
końcow
ych;

-

prezent
acja
raportó

przemo
cy w
rodzinie
i ze
względ
u na
płeć

RAZEM	MPiPS	170.000 zł	200.000 zł	170.000 zł	250.000 zł	200.000 zł	600.000 zł	400.000 zł	1.990.0 00 zł
RAZEM	W	16.400. 000 zł	16.400. 000 zł	16.400. 000 zł	18.336. 000 zł	19.689. 000 zł	22.416. 000 zł	22.512. 000 zł	132.153 .000 zł
RAZEM	MZ	0 zł	0 zł	0 zł	340.000 zł	340.000 zł	340.000 zł	340.000 zł	1.360.0 00 zł
OGÓLEM		16.570. 000 zł	16.600. 000 zł	16.570. 000 zł	18.926. 000 zł	20.229. 000 zł	23.356. 000 zł	23.252. 000 zł	135.503 .000 zł

* MPiPS - Minister Pracy i Polityki Społecznej, W - Wojewoda, MZ - Minister Zdrowia

Załącznik Nr 3

Wzór do rocznego sprawozdania z realizacji

Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

1. Profilaktyka i edukacja społeczna
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ministerstwo Sprawiedliwości

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Prokuratura Generalna

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ministerstwo Zdrowia

1. Profilaktyka i edukacja społeczna
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ministerstwo Edukacji Narodowej

1. Profilaktyka i edukacja społeczna
2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie
4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ, ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa

**SPRAWOZDANIE
z realizacji Krajowego
Programu**

Nazwa i adres jednostki sprawozdawczej	Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za okres I-XII ..... r.	Adresat
		Przekazać/wysłać do dnia .....

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

1.1. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny/wartość wskaźnika				
		MPiPS	Wojewoda	Samorząd Województwa	Powiat	Gmina
1.1.1.	corocznie					
Prowadzenie badań, ekspertyz oraz analiz dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie	opracowany raport dotyczący diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie		X	X	X	X

rodzinie

1.1.2.

Diagnoza

zjawiska

przemocy w

rodzinie na

obszarze

gminy,

powiatu i

województw liczba

a, w tym w opracowany

X

X

odniesieniu ch diagnoz

do gmin,

ustalenie

odsetka

populacji

rodzin

zagrożonych

przemocą w

rodzinie

1.1.3.

Monitorowa

nie zjawiska

przemocy w coroczny

X

X

X

X

rodzinie na raport

obszarze

województw

a

1.2. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny				
		MPiPS	Wojewoda	Samorząd Województwa	Powiat	Gmina
1.2.1. Prowadzenie ogólnopolski ch kampanii społecznych	liczba kampanii		X	X	X	X
1.2.1. Prowadzenie lokalnych kampanii	liczba kampanii	X	X			

społecznych

1.2.2. liczba osób,

Współpraca

pomiędzy

organami

samorządu

terytorialneg

o a

kościółami

lub

związkami

wyznaniowy

mi na danym

terenie, w

celu

wprowadzen

ia

elementów

edukacji na

temat

zjawiska

przemocy w

rodzinie w

ramach

działania

poradni

prowadzony

ch przez

kościóły lub

związki

wyznaniowe

lub do

programów

nauk

przedmażeń

skich

X

X

X

X

X

X

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaj

działani

a

Wskaźnik

MPiPS

Powiaty

Gminy

Podmiot odpowiedzialny

1.4.1. liczba opracowanych
Opraco programów osłonowych
wanie

program
ów

osłonow
ych oraz

edukacyj
nych i

prowadz

X	X	1.4.2. liczba opracowanych programów	X
	X	Opracowanie i realizacja programu służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza	X
	X	a w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	X

	X	1.4.3.	liczba placówek			X
X		Prowadz	liczba programów			X
X		enie	ogółem		X	X
		poradnic	ogółem	X		X
		twa, w	w tym			
	w tym	szczegól	niepełno	X		X
	kobiety	ności	sprawne			
		poprzez	w tym			
		działania	starsze	X		X
		edukacyj	ogółem	X		X
		ne	w tym			
		służące	niepełno	X		X
		wzmocn	sprawni			
		ieniu				
		opiekun				
		czych i				
		wychow				
		awczych				
		,				
		alternaty				
		wnych				
		wobec				
		stosowa				
		nia	liczba			
		przemoc	osób			
		y metod				
	w tym	i				
	mężczyź	kompete				
	ni	ncji				
		rodzicó	w tym			
		w w	starsi	X		X
		rodzinac				
		h				
		zagrożo				
		nych				
		przemoc				
		ą w				
		rodzinie				
		oraz w				
		stosunku				
		do grup				
		ryzyka,				
		np.				
		małoletn				
		ich w				
		ciąży.				

1.5. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny		
		Samorząd Województwa	Powiat	Gmina
1.5.1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	liczba opracowanych programów	X	X	
	liczba uchylonych uchwał	X	X	
1.5.2. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	liczba opracowanych programów	X		X
	liczba uchylonych uchwał	X		X
1.5.3. Opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ramowego programu ochrony ofiar przemocy w rodzinie	liczba opracowanych programów		X	X
	liczba uchylonych uchwał		X	X

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.1. Rozwój infrastruktury

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
------------------	----------	------------------------

		MPiPS	Wojewo da	Powiat	Gmina	2.1.1. Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnyc h	liczba utworzon ych zespołów interdisc yplinary ch		
X	X	X				liczba posiedzeń zespołów	X	X	
X		liczba osób objętych pomocą zespołów interdisc yplinary ch	ogółem		X	X	X		
w tym kobiety	ogółem	X	X	X		w tym niepełnos prawne	X	X	
X		w tym starsze	X	X	X		w tym mężczyźn i	ogółem	
X	X	X			w tym niepełnos prawni	X	X	X	
w tym starsi	X	X	X			w tym dzieci	ogółem	X	X
X		w tym niepełnos prawne	X	X	X		liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnyc h		
X	X	X			liczba utworzonych grup roboczych		X	X	
X		liczba posiedzeń grup				X	X	X	
liczba osób objętych pomocą grup roboczcyc h	ogółem		X	X	X		w tym kobiety	ogółem	

	X	X	X		w tym niepełnos prawne	X	X	X	
w tym starsze		X	X	X			w tym mężczyźn ogółem i	X	X
	X		w tym niepełnos prawni	X	X	X		w tym starsi	X
	X	X		w tym dzieci	ogółem	X	X	X	
w tym niepełnos prawne		X	X	X			liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych		X
	X	X		2.1.2.	a) aktualizacja na stronach Ewidencj internetowych bazy danych podmiotów onowanie realizujących zadania zleczone z zakresu istniejącej przeciwdziałania przemocy w rodzinie infrastruk				
	X	X	X	tury	b) aktualizacja na stronach internetowych bazy danych podmiotów instytucji oraz organizacji pozarządowych rządowyc świadczących usługi dla osób i rodzin h i dotkniętych przemocą w rodzinie samorząd owych, a także podmiotó w oraz organizac ji pozarząd owych				X
		X	X	udzielając	c) aktualizacja rejestru placówek zapewniających miejsca noclegowe oraz rejestru specjalistycznego poradnictwa pomocy osobom dotknięty m przemocą w rodzinie				X
		X	X	2.1.3.	liczba przekazanych aktualnych baz Przesyłań danych				X

ie
zaktualiz
owanych
baz
danych z
danego
województwa do
dnia 15
lipca
każdego
kolejnego
roku

Rodzaj działania	Wskaźnik	Nazwa instytucji	Podmiot odpowiedzialny Powiat Gmina
2.1.5. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	liczba utworzonych w danym roku	punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży ośrodków interwencji kryzysowej innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób	X

Rodzaj działania	Wskaźnik	Nazwa instytucji	osoby dotknięte przemocą w rodzinie korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie		Podmiot odpowiedzialny
			Powiat	Gmina	
	ogółem	ogółem			
	w tym kobiety	w tym niepełnosprawne			
		w tym starsze			
punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem	ogółem			
	w tym mężczyźni	w tym niepełnosprawne			2.1.5. Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
		w tym starsze			liczba osób korzystających z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie
	w tym dzieci	w tym niepełnosprawne			
	ogółem	ogółem			
	w tym kobiety	w tym niepełnosprawne			
ośrodków wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem	ogółem			
	w tym mężczyźni	w tym niepełnosprawne			
		w tym starsze			

		ogółem	
	w tym dzieci	w tym niepełnospra wne	
	ogółem		X
		ogółem	X
	w tym	w tym	
	kobiety	niepełnospra wne	X
specjalistycz nych		w tym	
ośrodków		starsze	X
wsparcia dla		ogółem	X
ofiar	w tym	w tym	
przemocy w	mężczyźni	niepełnospra wne	X
rodzinie		w tym	
		starsze	X
		ogółem	X
	w tym dzieci	w tym	
		niepełnospra wne	X
	ogółem		
		ogółem	
	w tym	w tym	
	kobiety	niepełnospra wne	
domów dla		w tym	
matek z		starsze	
małoletnimi		ogółem	
dziećmi i		w tym	
kobiet w	w tym	niepełnospra	
ciąży	mężczyźni	wne	
		w tym	
		starsze	
		ogółem	
	w tym dzieci	w tym	
		niepełnospra wne	
ośrodków	ogółem		
interwencji	w tym	ogółem	
kryzysowej	kobiety	w tym	

		niepełnospra wne
		w tym
		starsze
		ogółem
		w tym
w tym		niepełnospra
mężczyźni		wne
		w tym
		starsze
		ogółem
		w tym
w tym dzieci		niepełnospra
		wne
		ogółem
		ogółem
innych		w tym
placówek	w tym	niepełnospra
świadczących	kobiety	wne
h		w tym
specjalistycz		starsze
ną pomoc		ogółem
dla osób		w tym
dotkniętych	w tym	niepełnospra
przemocą w	mężczyźni	wne
rodzinie		w tym
		starsze
		ogółem
	w tym dzieci	ogółem

osoby dotknięte przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Nazwa instytucji	korzystające z oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	Podmiot odpowiedzialny
ogółem			Powiat	
	ogółem		Gmina	
w tym	w tym		2.1.5.	w tym
kobiety	niepełnosprawne		Rozbudow	liczba osób
	w tym starsze		a sieci i	ośrodków
	ogółem		poszerzani	wsparcia
			e oferty	dla osób
			placówek	dotkniętyc
			wspierając	h
			ych z	przemocą
			ych z	w rodzinie

	w tym niepełnosprawni			
	w tym starsi			
w tym dzieci	ogółem			
	w tym niepełnosprawne	X		
ogółem	ogółem	X		specjalistycznych
w tym kobiety	w tym niepełnosprawne	X		ośrodków
	w tym starsze	X		wsparcia
	ogółem	X		dla ofiar
w tym mężczyźni	w tym niepełnosprawni	X		przemocy
	w tym starsi	X		w rodzinie
w tym dzieci	ogółem	X		
	w tym niepełnosprawne	X		placówek
ogółem	ogółem		udzielających i	wspierających
w tym kobiety	w tym niepełnosprawne		osobom dotkniętym	udzielających pomocy
	w tym starsze		przemocą w rodzinie	osobom dotkniętym i
	ogółem			osobom małym i
w tym mężczyźni	w tym niepełnosprawni			dotkniętym i
	w tym starsi			przemocą kobiet w
w tym dzieci	ogółem			rodzinie ciąży
	w tym niepełnosprawne			
ogółem	ogółem			
w tym kobiety	w tym niepełnosprawne			ośrodków
	w tym starsze			interwencji
	ogółem			kryzysowych
w tym mężczyźni	w tym niepełnosprawni			

	w tym				
	starsi				
	ogółem				
w tym	w tym				
dzieci	niepełnosp				
	rawne				
ogółem					innych
	ogółem				placówek
	w tym				świadcząc
w tym	niepełnosp				ych
kobiety	rawne				specjalisty
	w tym				czną
	starsze				pomoc dla
	ogółem				osób
	w tym				dotkniętyc
w tym	niepełnosp				h
mężczyźni	rawni				przemocą
	w tym				w rodzinie
	starsi				
w tym	ogółem				

Rodzaj działania	Wskaźnik	MPiPS	Podmiot odpowiedzialny		Gmina
			Wojewoda	Powiat	
2.1.6. Nawiązywanie i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi i w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie	liczba zlecanych i wspólnie realizowanych projektów				

2.2. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny		
		Samorząd Województwa	Powiat	Gmina
2.2.1. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania m.in. pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych			
	liczba lokalnych kampanii społecznych			
2.2.2. Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie	liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	X		
	liczba osób uczestniczących w zajęciach	X		

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Samorząd Województwa	Powiat	Gmina	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
				2.3.1. Realizowanie przez instytucje publiczne pomocy w	liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie
X			Liczba osób objętych pomocą w	ogółem	X

	X		X	w tym z miejscami całodobowymi		
	X		X	ogółem		
	X		X	w tym kobiety		ogółem
				w tym		
	X		X	liczba niepełn osób ospraw dotknięt ^{ne}	X	X
w tym starsze		X		ych	X	w tym mężczyźni
				przemo		
				cą w		w tym
ogółem		X		rodzinie	X	niepełn
				, które		ospraw
	X	w tym starsi	X	skorzys		ni
				tały z	X	w tym dzieci
				miejsc		
ogółem		X		w	X	w tym
				powiatio		niepełn
				wych	X	ospraw
				ośrodka		ne
X				ch		X
				liczba ośrodków interwencji kryzysowej		
				wsparcia		
				a		
				liczba miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej	X	w tym z miejsca mi całodob owymi
	X			liczba	ogółem	
	X			osób	w tym kobiety	ogółem
				dotknięt ^{ych}		
				przemo		
	X			cą w	w tym niepełnosprawne	X
				rodzinie		
				, które		
				skorzys	w tym starsze	X
				tały z		
				miejsc	ogółem	X
				w		
w tym starsi				ośrodkach	X	w tym dzieci
				ch		ogółem
X				interwe		X
				ncji		
				kryzysowej		
				wej		
				2.3.3.		
				Zapewnienie		
				liczba specjalistycznych ośrodków wsparcia dla		
				ofiar przemocy w rodzinie		

	Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie	przyjaznych pokoi przesłuchań
2.3.7.	liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	ogółem chłopcy
Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy		dziewczynki
2.3.8.	liczba programów terapeutycznych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	
Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	liczba uczestniczących w programie terapeutycznym osób dotkniętych przemocą w rodzinie	ogółem kobiety mężczyźni dzieci
	liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne	ogółem kobiety mężczyźni

rodzinie

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi

Rodzaj działania	Wskaźnik		Podmiot odpowiedzialny	
	MPiPS	Powiat	Gmina	
corocznie aktualizowane na stronach internetowych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej bazy teleadresowe podmiotów realizujących programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	X	X	pozarządowych, które realizują oferty dla osób stosujących przemoc w rodzinie, a w szczególności realizujących programy korekcyjno-edukacyjne	3.1.1. Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji
X		liczba informatorów opracowanych przez jednostki samorządu terytorialnego zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych oddziaływań wobec osób		X

stosujących przemoc w rodzinie

3.1.2.

Przesyłanie zaktualizowanych informatorów z danego powiatu, o których mowa w pkt 3.1.1.

właściwym miejscowo przesom sądów rejonowych, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom aktualnego informatora w wersji elektronicznej

przekazanie właściwym miejscowo przesom sądów rejonowych, komendantom powiatowych/miejskich Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom aktualnego informatora w wersji elektronicznej

X

3.1.3.

Rozpowszechnienie baz danych oraz informatorów, przez podmioty, o których mowa w pkt 3.1.2. w podległych im pionach organizacyjnych

umieszczenie informatorów na stronach internetowych gmin do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku

X

X

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w

rodzinie

	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
Rodzaj działania	Gmina/Jednostka organizacyjna pomocy społecznej	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę
liczba spraw zakończonych w wyniku:	liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" ustania przemocy w rodzinie brak zasadności podejmowania działań	3.2.1. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty
liczba zakończonych procedur "Niebieskie Karty", na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,		

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny	
		Powiat	Gmina
3.2.4. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	liczba przekazanych Policji lub kuratorom sądowym informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc		

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
-------------------------	-----------------	-------------------------------

ogółem	skuteczności programów oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno- edukacyjnego	stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno- edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie
kobiety		

3.4. Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań

Rodzaj działania	Wskaźnik		Podmiot odpowiedzialny
	Powiaty	Gminy	
			liczba programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
		liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	ogółem kobiety
		liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno- terapeutyczne	mężczyźni ogółem kobiety
			mężczyźni
			ogółem kobiety
		3.4.2. Badanie skuteczności programów psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programów psychologiczno- terapeutycznych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie
			mężczyźni

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny MPiPS
4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich realizacja	liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia właściwych treści do programów kształcenia zawodowego liczba realizowanych programów liczba osób objętych treściami programowymi	

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny		
		MPiPS	Wojewoda (Wojewódzki Koordynator)	Samorząd Województwa
4.2.1. Opracowywanie oraz wydawanie wytycznych do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (art. 8 pkt 5 ustawy)	wytyczne do prowadzenia szkoleń w latach 2015, 2017, 2019		X	X
4.2.3. Opracowanie materiałów instruktażowych, zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego w sytuacjach kryzysowych	opracowane materiały instruktażowe, zalecenia i procedury w każdym województwie	X		X

związanych z
przemocą w
rodzinie, dla osób
realizujących te
zadania

4.2.4. umieszczenie i
Podejmowanie coroczna
działań aktualizacja na
zmierających do stronach
nawiązania i internetowych
wzmocnienia MPiPS, urzędów
współpracy wojewódzkich i
pomiędzy marszałkowskich
służbami bazy danych osób
realizującymi nadzorujących lub
zadania z zakresu koordynujących
przeciwdziałania działanie służb na
przemocy w terenie
rodzinie w województwa
każdym

województwie,
poprzez: -
utworzenie i
aktualizację bazy
danych osób
nadzorujących lub
koordynujących
działanie
poszczególnych
służb na poziomie
województwa
oraz umieszczenie

jej na stronach
internetowych liczba
instytucji interdyscyplinarn
wojewódzkich i ych spotkań,
okręgowych konferencji lub
- nawiązanie szkoleń z X
współpracy udziałem
pomiędzy takimi przedstawicieli
osobami w celu poszczególnych
wypracowania służb
wspólnej polityki
przeciwdziałania
przemocy w
rodzinie

-

przeprowadzanie

4.3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik		Podmiot odpowiedzialny
	Samorząd Województwa		
		4.3.1. Organizowanie szkoleń w oparciu o wytyczne, o których mowa w punkcie 4.2.1. dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w tym przedstawiciele: - jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, - gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, - Policji, - oświaty, - ochrony zdrowia, - sędziów, prokuratorów i kuratorów sądowych, - służby więziennej - innych podmiotów mogących być członkami zespołów interdyscyplinarnych /grup roboczych	liczba szkoleń w każdym województwie ogółem jednostek organizacyjnych pomocy społecznej gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych Policji oświaty ochrony zdrowia sędziów prokuratorów kuratorów sądowych służby więziennej
	liczba przeszkolonych przedstawicielei		

4.4. Nawiązanie i wzmacnianie współpracy z organizacjami pozarządowymi

Rodzaj działania	Wskaźnik	MPiPS	Podmiot odpowiedzialny		
			Samorząd województwa	Powiat	Gmina
4.1.1. Organizowanie ogólnopolskiej konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	liczba zorganizowanych konferencji		X	X	X
	liczba osób uczestniczących w konferencji		X	X	X

rodzinie	h w konferencji	
4.4.2.		
Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z poddanych osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i z osobami stosującymi przemoc, w formie m.in. superwizji, coachingu, grup wsparcia		
liczba osób różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego		X

Ministerstwo Sprawiedliwości

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.1. Rozwój infrastruktury

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Prezesów sądów apelacyjnych
2.1.4. Upowszechnienie baz danych uzyskanych od wojewodów, zawierających ewidencję istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w sądach	liczba przekazanych aktualnych baz danych do sądów okręgowych i rejonowych w wersji papierowej lub elektronicznej	

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez sądy powszechnie
-------------------------	-----------------	--

2.3.6. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie	liczba przyjaznych pokoi przesłuchań w sądach	ogółem chłopcy
	liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań	dziewczynki

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Prezesów sądów rejonowych
3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów uzyskanych od powiatowych jednostek samorządu terytorialnego, zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych przez nie oddziaływań, w szczególności korekcyjno-edukacyjnych, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie wśród sędziów orzekających w sprawach karnych oraz w zespołach kuratorskiej służby sądowej	liczba przekazanych sędziom oraz zespołom kuratorskiej służby sądowej aktualnych informatorów w wersji papierowej i elektronicznej	
	umieszczenie informatorów na stronach internetowych sądów rejonowych do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku	

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

		Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez		
Rodzaj działania	sądy powszechne	Zespoły kuratorskiej służby sądowej	3.2.2. Zapobieganie kontaktom z osobami stosującymi przemoc w rodzinie z osobami przedłużeniem opuszczania lokalu mieszkalnego	liczba podjętych przez sąd decyzji o uwzględnieniu wniosków prokuratora o	zastosowanie nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
			X	dotkniętym przemocą poprzez: - występowanie do sądu z wnioskiem na dalsze okreszenie lub przedłużenie stosowania wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych w przedmiocie nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, ewentualnie	X
zastosowanie tymczasowego aresztowania	X	obowiązku powstrzymywania się od zbliżania do pokrzywdzonego	obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania się z pokrzywdzonym	X	liczba przebywania w określonych miejscach
obowiązku opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lokalu zajmowanego wspólnie z	X				liczba orzeczeń sądowych uwzględnionych wnioski

	zawieszeniem	w tym art. 207 kk środki karne w tym wobec
	obowiązek	kobiet
	powstrzymania	w tym wobec
	się od	mężczyzn
	przebywania w	środki
	określonych	probacyjne
	środowiskach lub	w tym wobec
	miejscach	kobiet w tym wobec mężczyzn środki karne w tym wobec kobiet w tym wobec mężczyzn
	zakaz	w tym wobec
	kontaktowania się	mężczyzn
	z określonymi	środki
	osobami	probacyjne w tym wobec kobiet w tym wobec mężczyzn
liczby		
orzeczonych		
środków karnych		
i probacyjnych		środki karne w tym wobec kobiet w tym wobec mężczyzn
	zakaz zbliżania	w tym wobec
	się do	mężczyzn
	określonych osób	środki probacyjne w tym wobec kobiet w tym wobec mężczyzn środki karne w tym wobec kobiet
	nakaz	w tym wobec
	opuszczenia	kobiet
	lokalu	w tym wobec
	zajmowanego	mężczyzn
	wspólnie z	środki
	pokrzywdzonym	probacyjne

				w tym wobec kobiet
				w tym wobec mężczyzn
			środki	
		uczestnictwo w programach korekcyjno-edukacyjnych	probacyjne	w tym wobec kobiet
				w tym wobec mężczyzn
- prawa rodzinnego i opiekuńczego w przedmiocie władzy rodzicielskiej	liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy w rodzinie	ograniczenie władzy rodzicielskiej (art. 109 § 2 kro)		liczba orzeczeń
		pozbawienie władzy rodzicielskiej (art. 111 kro)		liczba orzeczeń
- prawa cywilnego w przedmiocie nakazu opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, a także eksmisji	liczba eksmisji z uwagi na przemoc w rodzinie (opróżnienie lokalu mieszkalnego bez prawa do lokalu socjalnego)			
	liczba złożonych do sądu cywilnego wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny			
	liczba orzeczeń dotyczących zobowiązania osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia mieszkania zajmowanego wspólnie z innym członkiem rodziny			

		Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
Rodzaj działania	Zespoły kuratorskiej służby sądowej	3.2.4. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w	zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności (art. 12d ustawy)
złożone		liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu	
uwzględnione przez sąd		o	odwołanie warunkowego zwolnienia (art. 12d ustawy)
złożone			

przemocy w
rodzinie

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Centralny Zarząd Służby Więziennej
3.3.2. Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w jednostkach penitencjarnych	liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Centralny Zarząd Służby Więziennej Zespoły kuratorskiej służby sądowej	
3.3.3. Zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych poprzez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie	liczba wniosków kuratorów sądowych do sądu o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego liczba wniosków dyrektorów zakładów karnych do sądu penitencjarnego o nałożenie obowiązku uczestnictwa skazanego w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych po odbyciu kary, w przypadku udzielenia warunkowego przedterminowego	X	X

zwolnienia, jeżeli
skazany nie został
objęty takim
programem w trakcie
pobytu w zakładzie
karnym

Rodzaj działania	Wskaźnik		Wartość wskaźnika wskazana przez	
	Centralny Zarząd Służby Więziennej			
sądy powszechne			3.3.4. Monitoring orzecznictwa sądów powszechnych w zakresie	liczba orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc w rodzinie
	X	liczba skierowań do oddziałów w ww. programach	oddziaływności w korekcyjno-educacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz wykonania tego typu orzeczeń	
liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-educacyjnych	ogółem			X
	kobiety			X
	mężczyźni			X
liczba osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-educacyjnych	ogółem			X
	kobiety			X
	mężczyźni			X

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Centralny Zarząd Służby Więziennej
3.3.6. Badanie skuteczności programów oddziaływań korekcyjno-educacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie poprzez monitorowanie ich zachowań przez okres	ogółem kobiety liczba osób osadzonych, poddanych oddziaływaniom korekcyjno-educacyjnym, które w ciągu 3 lat zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie	
	mężczyźni	

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez	
		Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury	sądy okręgowe (w zakresie aplikantów kuratorskich)
4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich realizacja	liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia właściwych treści do programów kształcenia zawodowego liczba realizowanych programów liczba osób objętych treściami programowymi		

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez		
		MS	sądy apelacyjne	sądy okręgowe (kuratorzy okręgowi)
4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w każdym	umieszczenie i coroczna aktualizacja na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości, sądów apelacyjnych i okręgowych bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb na terenie kraju,			

osób z każdej ze służb

Prokuratura Generalna

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.1. Rozwój infrastruktury

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Prokuratorów apelacyjnych
2.1.4. Upowszechnienie baz danych uzyskanych od wojewodów, zawierających ewidencję istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, prokuraturach okręgowych oraz rejonowych	liczba przekazanych aktualnych baz danych do prokuratur okręgowych i rejonowych w wersji papierowej lub elektronicznej	

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Prokuratorów rejonowych
3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów uzyskanych od powiatowych jednostek samorządu terytorialnego, zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych przez nie oddziaływań, w szczególności korekcyjno-edukacyjnych, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie wśród prokuratorów prokuratur rejonowych	liczba przekazanych prokuratorom aktualnych informatorów w wersji elektronicznej umieszczenie informatorów na stronach internetowych prokuratur rejonowych do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku	

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Jednostki prokuratury	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
		3.2.2.	dozoru Policji z
		Zapobieganie	zakazem
		kontaktowania się	kontaktowania z
		osób stosujących	osobą dotkniętą
		przemoc w	przemocą w
		rodzinie z	rodzinie (art. 275
		osobami	§ 2 kpk)
	dozoru Policji pod	dotkniętymi	środków
	opuszczenia lokalu	przemocą	zapobiegawczych
	wspólnie z pokrzywdzonym	w przedmiocie:	
	§ 3 kpk)	- występowanie	
nakazania opuszczenia lokalu		do sądu	
zajmowanego wspólnie z osobą		o zastosowanie	
najbliższą (art. 275a kpk)		wobec osoby	
		stosującej	przedłużenia
		przemoc w	nakazu
		rodzinie środków	opuszczania
		zapobiegawczych	lokalu
		w szczególności	mieszkalnego
		w przedmiocie	zajmowanego
		dozoru policji z	wspólnie z
		zakazem	pokrzywdzonym
		kontaktowania z	na dalsze okresy
		osobą dotkniętą	
		przemocą w	zastosowania tymczasowego
		rodzinie, a także	aresztowania
		nakazania	obowiązku
		opuszczenia	powstrzymania
		lokalu	się od
środki karne		zajmowanego	przebywania w
		wspólnie z osobą	w tym z art. 335 §
		najbliższą,	określonych
		ewentualnie	środowiskach lub
		tymczasowego	miejscach
		aresztowania,	zakazu
		- występowanie	kontaktowania się
		do sądu	z określonymi
		o zastosowanie	osobami
		wobec osób	zakazu zbliżania
			się do
			określonych osób

środki probacyjne	aresztowania, - występowanie do sądu	nakazu opuszczenia lokalu
środki karne	o zastosowanie wobec osób stosujących	zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
środki probacyjne	przemoc w rodzinie środków	uczestnictwa w programach
środki karne	karnych lub probacyjnych	korekcyjno- edukacyjnych

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny
zarządzenie wykonania kary pozbawienia wolności wobec skazanego za tego rodzaju przemoc, naruszającego ponownie porządek prawny w postaci stosowania przemocy w rodzinie	Jednostki prokuratury 3.2.4. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	liczba wniosków prokuratora do sądu w postępowaniu wykonawczym w przedmiocie:

3.3. Realizowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie (art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy)

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny Jednostki prokuratury
3.3.3. Zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przemoc w rodzinie w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych poprzez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie	Liczba wniosków prokuratora z art. 335 paragraf 1 kpk o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych liczba wniosków prokuratora do sądu o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego	

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny		
		Prokuratura Generalna	Prokuratury apelacyjne	Prokuratury okręgowe
4.2.2. Opracowywanie i wydawanie wytycznych dotyczących zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	wytyczne dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w latach: 2015, 2017, 2019		X	X
4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w każdym województwie, poprzez: - utworzenie i aktualizację bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie poszczególnych służb na poziomie województwa oraz umieszczenie jej na stronach internetowych instytucji	umieszczenie i coroczna aktualizacja na stronach internetowych Prokuratury Generalnej, prokuratur apelacyjnych i okręgowych bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb na terenie kraju i apelacji			

ych spotkań,
konferencji lub
szkoleń
z udziałem
przedstawicieli
poszczególnych
służb

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.1. Rozwój infrastruktury

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Komendantów Wojewódzkich Policji Komendanci Wojewódzcy Policji
2.1.4. Upowszechnienie baz danych uzyskanych od wojewodów, zawierających ewidencję istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w komendach powiatowych i miejskich Policji	liczba przekazanych aktualnych baz danych	

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Komendę Główną Policji
2.3.4. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do ogólnopolskich telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	liczba ogólnopolskich telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych czas dostępności telefonu całodobowy inny liczba rozmów	

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Komendę Główną Policji
2.3.6. Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie	liczba przyjaznych pokoi przesłuchań w jednostkach organizacyjnych Policji	

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.1. Tworzenie i rozszerzanie ofert oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe, a także podmioty oraz organizacje pozarządowe, a także wypracowanie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez	
		Komendanci Powiatowi Policji	Komendanci Miejscy Policji
3.1.3. Rozpowszechnienie informatorów uzyskanych od powiatowych jednostek samorządu terytorialnego, zawierających dane teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych, a także zakres realizowanych przez nie oddziaływań, w szczególności korekcyjno-edukacyjnych, wobec osób stosujących przemoc w rodzinie funkcjonariuszom Policji w pionach zajmujących się przemocą w rodzinie	liczba przekazanych funkcjonariuszom Policji aktualnych informatorów w wersji papierowej lub elektronicznej umieszczenie informatorów na stronach internetowych ww. podmiotów do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku		X

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Jednostki organizacyjne	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez
liczba wszczętych dochodzeń w sprawach związanych z przemocą w rodzinie	3.2.1. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez jednostki Policji (Komendy Policji)		liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez funkcjonariuszy Policji wszczynających procedurę
liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia			liczba postanowień o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania
kobiety	3.2.2. Zapobieganie kontaktowania się osób		
	liczba zatrzymanych sprawców przemocy w rodzinie ogółem mężczyźni		

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób

przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Komendę Główną Policji
4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich realizacja	liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia właściwych treści do programów kształcenia zawodowego liczba realizowanych programów liczba osób objętych treściami programowymi	
4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie		

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Komendy Wojewódzkie Policji (Koordynatorzy Niebieskich Kart)
4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w każdym województwie, poprzez: - utworzenie i aktualizację bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie poszczególnych służb na poziomie	umieszczenie i coroczna aktualizacja na stronach internetowych KGP i Komend Wojewódzkich Policji bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb na terenie województwa	KGP

województwa oraz
 umieszczenie jej na
 stronach
 internetowych
 instytucji
 wojewódzkich i
 okręgowych,
 - nawiązanie
 współpracy pomiędzy
 takimi osobami w celu
 wypracowania
 wspólnej polityki
 przeciwdziałania
 przemocy w rodzinie,
 - przeprowadzanie
 interdyscyplinarnych
 spotkań, konferencji
 lub szkoleń z udziałem
 przedstawicieli
 poszczególnych służb

4.3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Komendę Główną Policji
4.3.2. Opracowywanie i realizacja szkoleń kierowanych do funkcjonariuszy Policji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w zakresie możliwości i form oddziaływania oraz ich wpływu na kształtowanie postaw osób stosujących przemoc w rodzinie	liczba szkoleń liczba przeszkolonych funkcjonariuszy Policji	

Ministerstwo Zdrowia

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny MZ
-------------------------	-----------------	----------------------------------

1.4.3. Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie oraz w stosunku do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży

liczba wizyt patronażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez PARPA
2.3.4. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do ogólnopolskich całodobowych telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz utworzenie całodobowej, bezpłatnej ogólnopolskiej linii telefonicznej dla ofiar przemocy w rodzinie i ze względu na płeć	liczba ogólnopolskich telefonów zaufania, interwencyjnych lub informacyjnych czas dostępności telefonu liczba rozmów liczba interwencji	całodobowy inny

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Podmiot odpowiedzialny	
		Gminne Komisje Rozwiązywania	Jednostki organizacyjne

**Problemów
alkoholowych**   **ochrony zdrowia**

3.2.1. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez przedstawicieli Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ochrony zdrowia	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez przedstawicieli Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ochrony zdrowia
3.2.4. Aktywność i współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy Policją, kuratorską służbą sądową i innymi służbami w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie	liczba przekazanych ww. organom ścigania i wymiaru sprawiedliwości informacji przez konsultantów telefonu interwencyjno-informacyjnego prowadzonego przez PARPA o ponownym stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc

X

X

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego osób i doskonalenia zawodowego przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Ministerstwo Zdrowia
4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich	liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do	

realizacja programów kształcenia zawodowego
 liczba realizowanych programów
 liczba osób objętych treściami programowymi

4.2. Wyznaczanie kierunków działań dla podmiotów i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4.2.4. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy pomiędzy służbami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez: - zamieszczenie na stronach internetowych instytucji centralnych i podmiotów współpracujących - nawiązanie współpracy pomiędzy takimi osobami w celu wypracowania wspólnej polityki przeciwdziałania przemocy w rodzinie - przeprowadzanie interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń z udziałem przedstawicieli poszczególnych służb	zamieszczenie na stronach internetowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych bazy danych osób nadzorujących lub koordynujących działanie służb na terenie kraju, województwa	

4.3. Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4.3.2. Opracowywanie i realizacja szkoleń kierowanych do służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy	liczba szkoleń	

postaw osób stosujących przemoc w rodzinie	liczba przeszkolonych osób z każdej ze służb
---	---

Ministerstwo Edukacji Narodowej

1. Profilaktyka i edukacja społeczna

1.1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez MEN
1.2.1. Prowadzenie ogólnopolskich kampanii społecznych	liczba kampanii, w których współpracowało Ministerstwo Edukacji Narodowej	
1.4. Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych		

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez MEN
1.4.1. Opracowanie programów osłonowych oraz edukacyjnych i prowadzenie działań, dotyczących zapobiegania przemocy w rodzinie, w szczególności wobec dzieci, kobiet, osób starszych lub z niepełnosprawnościami	liczba programów osłonowych oraz edukacyjnych liczba osób w stosunku do których prowadzono działania	

2. Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2.1. Rozwój infrastruktury

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez Kuratora oświaty
2.1.4. Upowszechnienie baz danych uzyskanych od wojewodów, zawierających ewidencję istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w jednostkach oświatowych	liczba przekazanych aktualnych baz danych do wszystkich jednostek oświatowych liczba jednostek oświatowych do których przekazano aktualne bazy danych	

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez jednostki oświatowe
3.2.1. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez przedstawicieli oświaty	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez przedstawicieli oświaty wszczynających procedurę	

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez MEN
4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich realizacja	liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego liczba realizowanych programów	
4.1.2. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów doskonalenia zawodowego i ich realizacja	liczba osób objętych treściami programowymi liczba przeprowadzonych szkoleń liczba uczestników szkoleń	

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3.2. Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w

rodzynie

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez jednostki oświaty podległe MKiDN
3.2.1. Stosowanie procedury "Niebieskie Karty" przez uprawnione podmioty	liczba sporządzonych formularzy "Niebieskich Kart - A" przez pracowników oświaty wszczynających procedurę	

4. Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4.1. Wzmacnianie jakości kształcenia zawodowego i doskonalenia zawodowego osób przygotowujących się do realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz osób realizujących te zadania

Rodzaj działania	Wskaźnik	Wartość wskaźnika wskazana przez MKiDN
4.1.1. Wprowadzenie treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego i ich realizacja	liczba podjętych decyzji dotyczących wprowadzenia treści dotyczących zapobiegania, rozpoznawania i reagowania na przypadki przemocy w rodzinie do programów kształcenia zawodowego liczba realizowanych programów liczba osób objętych treściami programowymi	